

මත්ප්‍රතිකාරක
භාවනා

© ඩී.එස්.බාලස්සිරිය 2013

පිට කවර නිර්මාණය : ඩී.එස් බාලස්සිරිය

කර්තාගේ වෙනත් කෘති

අධ්‍යාපනය

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය - ලමා ක්‍රිඩා සංග්‍රහය

සාම අධ්‍යාපනය : T

අමයින්ට සාමය ඉගැන්වීම් T

පාසලෙහි ගැටුම් කළමනාකරණය :T

සාරධරම අධ්‍යාපනය

සාරධරම ඉගැන්වීමේ නව ක්‍රම

සාම මග ඉගෙනුම :T

Learning the way of peace - T,H,U

සාමකාලී ජ්‍යෙෂ්ඨයකට සාම සිතුවිලි :T

ගැටුම් සම්පරිකරණ ප්‍රවේශය T

ගුණ නැඹු ව්‍යින පාසල

Sow Peace, Reap Peace

සාමය ව්‍යුරන්න; නෙළන්න

ගැටුම් නිරාකරණයෙන් ලෝක සාමය T

අධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය

පියුම තුළ මැණික

කඩිර මුනි ගැය අමාත උදාන

සමාජත්ත්ව

විමුක්ති සිනේ ප්‍රිති උදාන

මත්‍ය්‍යාච්‍යාරක භාවනා

ඒ. එස්. බාලක්‍රියා

හෙළඳිව ප්‍රකාශකයේ
වරකාපොල

වේද හිත සම්භාවනා
 Beyond Sorrow
 The Joy of awakening
 දිය බිඳුව තුළ මහ සයුර
 ආධ්‍යාත්මික ගමන් මග හා එහි පියවර
 පිනි වරුසා (හයිකු කාචු සංග්‍රහය)
 එදා රෝස පුවද අදත් (හයිකු කාචු සංග්‍රහය)
 අසිරීමත් බුදු වදන්
 නව ගමනේ නිමාව
 ගුද්ධ ගෙශ්‍යය
 නිසල විලේ කුමුද යාය
 යොටුන් ඔබේ සරුදිව මග
 පූර්ණ ජ්වනය
 ආතම පූරණය
 මේ ජ්වන්වීමේ සතුට
 යම් දිනයක ඔබේ නෙක් විවර මේ ද...
 යහපත් පිවිතය
 මබ කුළින් මතු කර ගතහැකි විශ්ව විජුනය
 ආග්‍රාධියමත් සමාධිය

සමාර විද්‍යාව
 තුස්තවාදයේ අනියෝගය

මතෙශ්වරිද්‍යාව

හිංසනයට පත් කාන්තාවන්ට උපදේශනය
 ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය පිළිබඳ මතෙශ්වරිද්‍යාව
 ගැටුම් සමර්කරණ ක්‍රියාවලිය (T)
 ප්‍රමාණීත ආධ්‍යාත්මික ගක්ති

වෙනත්

සිනා දෙසීයය
 සිද්ධාණු තටු (පරිවර්තනය)
 ජේ. ක්‍රිජ්‍යාලුම්බතිතුමාගේ ඉගැන්වීම හා ජ්වන වරිතය
 (පරිවර්තනය)
 ලමා මානසික සෞඛ්‍යය (පරිවර්තනය)
 ප්‍රිතිමත් ජ්වනය (පරිවර්තනය)
 පූර්ණ විප්ලවය (පරිවර්තනය)
වරිතාපදානය
 ලොවිතුරු සිත සෞයා - (ඒ.එස් බාලපූරියගේ ජ්වන
 ප්‍රවත හා දැකුම) - කර්තා: පියසිර මාතරගේ
 වෙනත් හාජාවලට පරිවර්තනය වී ඇති කාති
 (T)දෙමල (H)හින්දි (U)උර්ඩු අකුරෙන් දැක්වේ.

පට්‍රින

භාවනා නාමාවලිය

	පිටුව
01. සිතින් සැහැල්දු වීමේ භාවනාව	08
02. රාජකීය භාවනාව	11
03. විශ්ව ගක්තිය පිළිබඳ භාවනාව	14
04. ප්‍රාණ ගක්තිය උරා ගැනීම	16
05. කාය සංවේදනය පිළිබඳ භාවනාව	17
06. ඩුම් ගුණ ප්‍රතිකාරය	18
07. සිහියෙන් යුතුව ආහාර ගැනීම	20
08. ආයිරවාද රස් කිරීම	22
09. කරුණා සමාධිය	23
10. පැලැඳී කෙරෙහි කරුණාව	25
11. මම නැති විට . . .	26
12. නිහඩකාවට සවන්දීම	27
13 විශ්වයේ අනන්ත බව ගැන භාවනාව	30
14. මම යනු කවුරුන් ද?	31
15. ඔහු / ඇය කවුරුන් ද?	33
16. සතුට පිළිබඳ භාවනාව	37
17. මනස විකේන්ද්‍රගත කිරීම	39
18. වත්මන් මොහොත පිළිබඳ භාවනාව	41
19. හඳු සාක්ෂියේ වරදකාරී හැඳුම් මූදා හැරීම	43
20. සක්මන් භාවනාව	46
21. ඔබගේ ස්වභාවික සාමය කරා ආපසු ඒම	47
22. දවස ඇරුණිමේ භාවනාව	49
23. වර්ණ භාවනාව	50
24. විශ්ව ගක්තිය පිළිබඳ භාවනාව - 2	53
25. නැවුම් ඇසින් බැලීම	55
26. ඔබගේ අවදීමත්බව තියුණු කිරීම	57
27 ඔබ ආලෝකය වන්න.	58
28. පරිපුරුණත්වය පිළිබඳ භාවනාව	59
29. යථාර්ථය පිළිගැනීම	61
30. සිතින් ගුනා වීම	63
උප ග්‍රන්ථය	
භාවනා අනුහුති	67

හැඳින්වීම

භාවනාව ගැන මහත් උත්ත්ස්වක් මෙරට පමණක් නොව ලොව පුරා ම මෙකල පවතියි. එහි ගත සිත සුවපත් කිරීමේ ගුණයක් ඇති බව විද්‍යාත්මක ව ඔප්පු කර ඇත.

විවිධ ආධ්‍යාත්මික ගක්ති අවදි කරන භාවනා තිහක් මෙහි ඉදිරිපත් කෙරේ. මා විවිධ පිරිස්වලට මේවා හඳුන්වා දී තිබේ. ඔවුන්ගෙන් ඇතැම් අය ඉන් දෙ ප්‍රතිඵල පවසම්න් කර ඇති ප්‍රකාශ කිහිපයක් මෙහි උපග්‍රහන්පයේ දක්වා ඇත. මේවායේ ප්‍රයෝගික බවට ඒවා සාක්ෂි වනු නිසැකය.

මා ඉංග්‍රීසෙන් ලියා පළ කළ මේ ගුන්ථය මූලික වශයෙන් සිංහලට පරිවර්තනය කර දීමෙන් රෝහිණි විපේෂ්‍යරිය මහත්මිය දැක්වූ අනුග්‍රහය ඉතා අගය කරමි. එසේ ම මෙහි මූල්‍යාච්‍ය හා ප්‍රකාශය හාර ගත් වරකාගොඩ හෙළදිව ප්‍රකාශන සමාගමේ අධිපති තුළාර හෙවිට්ඳාරවිටි මහත්මාට මම කෘතයැතාව පළ කරමි.

ඒ.එස් බාලසුරිය

15.1.2013

1674 1 සි 2 වන පැවුමග
මාලධි පාර කොට්ඨාව පන්තිපිටිය
www.asbalasooriya.org

'භාවනාව සියලු ආගමික දෙශීරි භා
විශ්වාස ඉක්මවා යයි.
භාවනාවට ආගමක නැත'

භාවනා

මෙහි එන භාවනා මගින් ඔබට

- * ගැහුරු මානසික සහ අධ්‍යාත්මික ලිහිල් බව
- * ඇතුළත සාමය සහ සැනසිල්ල
- * මානසික සුවපත්ත්ව
- * ප්‍රයුෂාව
- * ආනන්දය
- * තම සත්‍ය ස්වභාවය අවබෝධ වීම අත්දැකිය හැකිවනු ඇත.

මෙහි එන භාවනා

මෙහි ඉදිරිපත් කරනු ලබන භාවනා බොහෝමයක් බුදුදහම, චෙවදික ආගම, හින්දු ධර්මය, තා-මි දර්ශනය, සෙන් සහ යුදෙධ්‍රි වැනි පුරාණ අධ්‍යාත්මික සම්පූර්ණයන්ගෙන් ලබා ගත් ඒවාය. ඒ භාවනා අතිපුරාණ වුව ද අභියම පිණී බිඳු සේ කාලයේ පරීක්ෂාවෙන් සමත් ව අදත් නැවුම් ව පවතී. මගේ නිර්මාණයන් ද ඇතුළු නුතන භාවනා කිහිපයක් ද මෙයට එකතු කර ඇත.

මෙය කුමික භාවනා පායමාලාවක් නොවන අතර භුදු ගෞනුවක් පමණි. ඒවා අතරින් අවස්ථාවට උච්ච යැයි හැගෙන ඕනෑම භාවනාවක් ඔබට තොරා ගත හැකිය. ඔබේ ජ්වන දැකුමෙහි දනාත්මක වෙනසක් ඇති කිරීමේ ගක්‍රතාවක් මෙහි දක්වා ඇති සැම භාවනාවක ම තිබේ. මා මෙම පෙළරාණික භාවනා විධ ඉදිරිපත් කරන්නේ කිසිම ආගමික දාෂ්ඨීයකින් තොබදුන නිරවුල් භා සංක්ෂිප්ත ආකාරයෙනි. ඒවායේ හරය අත්දැකිමට ඔබ මොන ම ආගමික විශ්වාසයක හෝ ඇදහිල්ලක සිටීම අවශ්‍ය වන්නේ නැත.

ආරම්භයේදී ඔබට භාවනාවේ ගැහුරට යැමට නොහැකි වුවත් නැවත නැවතත් අභ්‍යාස කර ගෙන යන විට ඒවායේ අධ්‍යාත්මික ගැහුර නිරාවරණය වන්නට පටන් ගනු ඇත. භවනා කරන සැම වාරයකදී ම ඔබ තුළ යම් ආකාරයක තව ප්‍රයුෂාලේකයක් පහළ වනු ඇත. එසේ ම භාවනාවෙන් ඔබේ ජ්වන දැකුම භා අධ්‍යාත්මික විද්‍යානය පුළුල් වේ.

මෙහි ඉදිරිපත් කර ඇති කවර භාවනාවක් මගින් වුව ඔබට උත්තර සත්‍යය නිරාවරණය කර ගත හැකි වනු ඇත. උත්තර සත්‍යය නිරාවරණය

මනුෂ්‍යයකට ලද හැකි උසස් ම පූජනීය වූ ජ්වන අත්දේශීමයි. ඔබට එය නිර්වාණය, විශ්ව සත්‍යය, තිරමල විද්‍යානය, පරමානන්දය, බුහ්මන්, ගුද්ධ ආත්මය ආදි ඕනෑම නමකින් හැඳින්විය හැකිය. එකි නාම එකිනෙකට වෙනස් සේ ආරම්භයෙදී ඔබට සිතුන ද අවබෝධය ගැනුරු වෙත්ම ඒ සැම එකකින් ම කියවෙන්නේ එක ම උත්තර සත්‍යය බව පෙනෙනු ඇතු. එය ස්පර්ශවීමත් සමග ඔබගේ විද්‍යානයෙහි එක් රස් ව තිබූ සියලු කිලිටු සේදී යයි.

භාවනාව යනු කුමක් දී?

භාවනාවක් වනාහි අධ්‍යාත්මය අවදි කර ගැනීමේ ගිල්පීය කුමයකි. සැම ආගමක් ම කමන්ගේ ම වූ භාවනා ගණනාවක් නිරදේශ කරයි. එසේ වුවද සත්‍ය වශයෙන් බලන විට භාවනාව සියලු ආගමික දාෂ්ටේ හා විශ්වාස ඉක්මවා යයි. භාවනාවට ආගමක් තැක්.

භාවනාවක තිබිය යුතු මූලිකාංග මොනවාදී?

* මනැස සැහැල්පු කිරීම හා සන්සිඳ වීම. මනැස සන්සුන් වීම නිසා අප එදිනෙදා ජීවිතයේ දී මූහුණ දෙන බොහෝ අනියෝගයන්ට සාර්ථකව මූහුණදීමට හා ඒවා දරා ගැනීමේ ගක්තිය ලැබේ.

* ආධ්‍යාත්මය විවර කිරීම:

භාවනාව මගින් අධ්‍යාත්මයෙන් තැගෙන ප්‍රයාව, කරුණාව, සමාධිය, සාමය වැනි උතුම් මිනිස් ගුණ පහළවේ. ඔබ ඒ උතුම් ගුණ තමාගේ එදිනෙදා ජීවිතයේ නිරතුරු ව හා බහුල ව අත්දේශීමට පටන් ගන්නවා ඇත.

* තම සත්‍ය ස්වභාවය හෙළි කර ගැනීමට උපකාර වීම.

භාවනාවෙන් තමා කවුරුද යන්න අනාවරණය වේ. මෙසේ පහළ වන ආත්ම අවබෝධය හේතුවෙන් තම සිතුවීලි, අහිපායන්, වේතනා, කල්පනා සහ හැඟීම පෙරට වඩා තමාට වැටහෙන සුළු වේ. ඉන් ඇති වන සිතේ පැහැදිලිව නිසා සිදුවන ජීවිතයේ නිවැරදි තීරණයන්ට එළඹීමට හැකියාව ලැබේ.

* ප්‍රයාව නිරාවරණය කිරීම.

ආත්ම අවබෝධය කෙරෙන් ප්‍රයාව පහළ වේ. ගැනුම් ජීවිතයේ සහ ලෝකයේ යථාර්ථය දකින සූක්ෂම අසේ වන්නේ ප්‍රයාවයි.

- * හාටනාවෙන් ආත්ම විශ්වාසය පහළ වේ.
- * හාටනාවෙන් ලැබෙන සිතේ පැහැදිලි බව හේතුවෙන් අප තුළ යටපත්ව පවතින නිරමාණාත්මක වින්තන හැකියාව සහ පරික්ලේපනය අවදි වේ.
- * හාටනාව සිත පුද්ගලයින් හා ස්වභාව ධර්මය කෙරෙහි සංවේදී හා සියුම් කරයි. එම සංවේදිතාව තුළින් ඔබ වඩාත් අන්‍යයන් කෙරෙහි සැලකිලිමත් පුද්ගලයෙකු වනු ඇත. එසේම පුද්ගලයින්ට සවන්දීමේ හැකියාව ද ඉන් වර්ධනය වෙයි.
- * හාටනාව තුළින් ඔබ සතුවට හා ආදරයට සංවේදී වේ. දිනපතා ජ්‍යෙෂ්ඨයේ ඇති වන ක්ෂේක ප්‍රිති ප්‍රමෝදයන් සහ සියුම් සතුව හසුකර ගැනීමට එමගින් හැකි වේ.
- * හාටනාවෙන් මනැස නිදහසට පත් වේ. ඒ හේතුවෙන් පහසුවෙන් සිත විවේකයට පමුණුවා ගැනීමේ හැකියාව ලැබේ.

* හාටනාව සිත සුවපත් කරයි. තමාගේ සිත පෙළෙන වරදකාරී හැඟීම, දොම්නස.තළතිරීම ආදි වේදනාකාරී මතකයන් සහ සාණ හා අලුරු සිතුවිලිවලින් හාටනාව මනස සුවපත් කරයි.

සැම හාටනාවකම මෙම ලක්ෂණ අඩු වැඩි වශයෙන් අඩංගු වේ. ඔබගේ සිත තැබුම් හා ප්‍රාණවත් කර ගැනීමට අවශ්‍ය බව හැගුණු ඕනෑම විටෙක හාටනාවේ යෙදෙන්න.

හාටනාව සහ පීවිතයේ සාර්ථකත්වය

සාර්ථකත්වය යනු යමෙකුට නිකම් ලැබෙන දෙයක් නොවේ. ඒ සඳහා කාලයක් තිර අදිවතකින් යුතුව තම අරමුණ ඉටු කර ගැනීම සඳහා වෙහෙස වී වැඩ කළ යුතු වන්නේය. සාර්ථකත්වය කරා යන ගමනේ දී ඔබට බොහෝ ආතකි, කාංසා, උපද්‍රවන අභියෝග, අවහිරකම්, අර්බුද සහ බලපැමිවලට මූහුණපැමට සිදු වේ. මේ තත්ත්වයන්ට මූහුණ දීමට අවශ්‍ය මානසික තැන්පත් බව, ඉවසීම හා සිහි තුවණ හාටනාවෙන් ලැබෙන දික්ෂණය කෙරෙන් ඔබ තුළ ඇති වේ.

මානසික වේදනා සුවපත් කිරීමෙහි ලා ඉතා වැදගත් ය. හාටනාව සිතුවිලිවල බලය අභිබවා පවතින ආධ්‍යාත්මික බලයක් ඔබ තුළ අවදි කරයි.

අැතැම් භාවනා බැඳු බැල්මට අනාත්මය, අනිත්‍යය,
මරණය වැනි සාක්ෂිමක මෙහෙහි කිරීම වන්නේ ව්‍යවද
ඒ සියල්ල අවසානයෙහි ඔබ ගෙන එන්නේ
ධනාත්මක ජීවන අවබෝධයක් කරා ය.

සිතෙහි භට ගන්නා සාක්ෂිමක විත්තවේග
සමග කටයුතු කිරීමට නොදුනීම හේතු තොට
පුද්ගලයේ තම ජීවිතවල ගැටුපු ඇති කර ගනිති.
ඉන් අසරණ බවට භා වියවුල් බවට පත් වෙන
එචැන්නන්ගෙන් ඇතැමිහු තම ආතති මුදා හැරීම
සඳහා මත්පැන් ගැනීම වැනි විනාශකාරී ක්‍රියා වන්ට
පුරුෂ වෙති.

මේ පොත ඔබගේ විත්ත ස්වභාවය අනුව
තෙක්රා ගත හැකි සරල, එලදායි භාවනා 30ක් හඳුන්වා
දෙයි. ඒවා ඔබ තම ආත්මභාවයේ ගැමුරට ගෙන
යන මෙහෙහි කිරීම වේ. එසේ ම මෙහි එන බොහෝ
භාවනා ඔබගේ නිදාගත ගක්තින් පුබුදුවයි.

01. ගත සිත ලිහිල් කිරීමෙන් සැහැල්ල වීම

මෙය වනාහි ගැමුරින් ගත භා සිත ලිහිල්
කිරීමේ භාවනාවකි. මෙය ඔබට සූව පහසු ප්‍රවුවක
හිඳ හෝ යහනක වැනිර ගෙන කළ හැකිය.

සිරුරේ මුළු බරම පොලොවට පවරන්න.
තද වී ඇති මාංග පේකී සියල්ලම ලිහිල් කරන්න.
සිරුරේ තද වූ මාංග පේකීයක් හෝ වේදනාවක්
හඳුනා ගෙන මෙසේ පවසන්න. “මෙහි ආතතිය
හා තදබව මම අතහැර සැහැල්ලු වෙමි.
සැහැල්ලුයි. සැහැල්ලුයි. ඉන් නිදහස් වෙමි. නිදහස්.
නිදහස්.” මෙසේ වේදනා හෝ ආතති සහිත තැන්
තිබේදයි තමාගේ මුළු සිරුර ම සිතින් පරීක්ෂා
කරමින් බලා ඒවායින් මිදෙන්න.

සිරුර එසේ සැහැල්ලු කර ගත් පසු රේඛයට
මැබේ අවධානය මතසට යොමු කරන්න. තම
මනැසේ නොවිසදුන ගැටුපු, විරෝධ, වරදකාරී
හැගීම් තිබේ දැයි පරීක්ෂා කර බලන්න.
නොවිසදුනු ආතති ඇතුළත තබා ගෙන සිටීම

සිටිම අපහසු ය. නොවිසදුනු එක් එක් ගැටලුව උපද වන ලද ආතතිය පරීක්ෂා කර සන්සිඳුවා ගන්න. එම ආතතිය හෝ වේදනාවට මතු වන්නට ඉඩ හැර ඒ කෙරෙහි ප්‍රතික්‍රියා නොදක්වමින් ඉවසන සුළු ව නොගැටී නො ඇලි සම්ප ව බලා සිටින්න.

මෙසේ නිහඩ සිතින් ගැටලුව දෙස බලා සිටින විට එහි සත්‍ය ස්වභාවය නිරාවරණය වන්නේය. ගැටලුව තමාට වැටහෙන්නට වැහෙන්නට එහි තීව්‍යතාව හින වී යනු ඇත. එසේ ගැටලුව ප්‍රයාවෙන් දුටු පසු මෙසේ කියන්න. ‘මම මේ ගැටලුවට ගිලිහි යන්නට ඉඩ හරිමි’

මනසින් එහි ගුහණය ලිහිල් කරන්න. රට දුන් වටිනාකම ඉවත් කර ගන්න. ගසක මැරුණු පතු හැඳි යන්නාක් මෙන් ගැටලුව ගිලිහි යන අයුරු පරිකල්පනය කරන්න. නොද සිහියෙන් එය දෙස බලා සිටියදී එහි දැඩි බව ලිහිල් වී යනු ඇත.

ඉන් අත්දිකින සැහැල්ලුව හා තිදහස ඔබේ සිතා සුවපත් කරයි. සිතෙහි තෙරපෙමින්

තිබූ ගැටලු වල පීඩනය මිදි යැමෙන් සිත තැබුම් බවට හා නිර්මලත්වයට පැමිණෙනු ඇත.

වෙනත් ආකාරයක්:

ගරිරය ගැශ්‍රිරින් ලිහිල් කර ගත හැකි තව ක්‍රමයක් වන්නේ යහනක වැතිරී ගරිරයේ බර සම්පූර්ණයෙන් ම අතහැර පළමුකොට ලිහිල් වීමය. දෙවනුව ඩුස්මක් ගෙන ගරිරයේ සියලු ජේං ක්‍රමයෙන් තද කරන්න ර්ලගට එක්වරම ගරිරය ලිහිල් කරන්න. මෙසේ කීප වරක් කර අවසානයෙහි ප්‍රථම ලිහිල් බවට පත්ව සිටින්න.

මඟ තුළ විය හැකි වර්ධනය :

* ගැශ්‍රිරු කායික, මානසික සහ ආධ්‍යාත්මික ලිහිල්බව හා සැහැල්ලුව

* නොවිසදුනු ගැටලු දුක හඳුනා ගැනීමේ සිහිය

* මානසික සෞඛ්‍යය හා සුවපත්බව

:මූලාශ්‍රය: මානසික උපදේශනය

02. රාජකීය හාවනාව

සියලු හාවනා අතරින් වඩාත් ම එලදායි හාවනාව ලෙස සලකනු ලබන්නේ ආශ්චර්යය හා ප්‍රශ්න්වාය කෙරෙහි සිහිය පිහිටුවා සිටීමයි. එබැවින් එය රාජකීය හාවනාව ලෙස පුරාණයෙහි සිට හඳුන්වන ලදී. එය බුදු දහමේ ආනාපාන සතිය ලෙස දක්වේ. එය සරල ව්‍යව ද එයින් වියානයේ ගැහුරුව යා හැකි හාවනාවකි. එය ඔබගේ මානසික ගක්තිය වර්ධනය කරන අතර ඔබගේ නිදෝෂගත අධිමානසික ගක්ති අවදි කරයි. එයින් ඇති වන ආත්ම අවබෝධය විසින් ප්‍රයාව අවදි කෙරේ.

- (i) වාකාගුය ඇති එළිමහනක හෝ නිවස තුළ පුටුවක හෝ බිම හෝ පහසු ඉරියවිවකින් හිද ගන්න. ඔබගේ පිටකොන්ද හරි කෙළින් තබා ගත යුතුය. මනසට විවේක ගන්නට ඉඩ හරිමින් මද වේලාවක් නිශ්චල ව සිටින්න.
- (ii) ඔබගේ සිරුරට ලිහිල් වන්නට ඉඩ හරින්න. පෙනහඳු, හදවත මොලය යන අභ්‍යන්තර ඉන්දියයන් ලිහිල් කරන්න. එලෙසින්ම ඔබගේ මනස ද ලිහිල් කරන්න.

(iii) ඔබගේ අවධානය සෙමෙන් ඔබගේ සිරුර කෙරෙහි යොමු කරන්න. සමස්ත සිරුරේ සංලේදී වන්න.

(iv) ඔබ ඇතුළතින් මතාව තැන්පත් වූ පසු ඔබේ ස්වභාවික පුස්ම ගැනීමේ රිද්මය කෙරෙහි දැනුවත් වත අවදියෙන් සිටින්න. ක්‍රමයන් ඔබගේ අවධානය එක් එක් පුස්ම ගැනීමටත් පුස්ම හෙළිමත් වෙත යොමු කරන්න. මෙම අවධානනේ බැලීමේ ක්‍රියාවලියට බාධා කිරීමට සිතුව්ලිවලට ඉඩ නොහරින්න. සිතුව්ලිලක් හට ගත් විට එය හටගත් බව පමණක් දැන ගෙන එය අත හරින්න.

(v) අඩුම වශයෙන් විනාඩි 20ක්වත් දිගටම මෙසේ ආශ්චර්යය හා ප්‍රශ්න්වාසය කෙරෙහි අවධානයෙන් සිටින්න. එය සම්පූර්ණ වූ පසු මද වේලාවක් මනසට විවේක දෙන්න.

ඔබ තුළ විය හැකි වර්ධනය :

* ආරම්භක අවධියේ දී විත්ත එකාගුතාවෙන් සිටීම වෙහෙසකාරී විය හැකිය. එයට විශාල මානසික ගක්තියක් අවශ්‍ය වෙයි. එහෙත් ඔබ අභ්‍යන්තරයෙහි

නිපුණ වෙත් ම ඇතුලාන්ත සාමය සහ නිශ්චලත්ය අත්දකිනු ඇත.

* ඔබ මෙසේ දිගටම පුහුණුවේ යෙදෙන විට පරිගුමයෙන් තොර නිශ්චලතාවයකට පැමිණෙන ඇතේ. අවසානයේ පැමිණෙන සිතේ නිශ්චලත්වයට සමාධිය යයි කියනු ලැබේ. ඔබට කැමති තරම් වේලාවක් සමාධියට සම වැද එය අත්විදිමින් සිටිය හැකිය. මෙම භාවනාවෙන් අත්වන ප්‍රතිලාභ අතරින් එකක් නම් එයින් මොලය වර්ධනය වීමයි. එය ආතතිය ලිඛිල් කිරීමේ එලදායි ක්‍රමයක් ද වෙයි.

(මූලාශ්‍රය : බුද්ධහම සහ රාජයෝග)

3. විශ්ව ගක්තිය පිළිබඳ භාවනාව

පහසුවෙන් වාචි වෙන්න. ඔබගේ ආශ්චර්ය ප්‍රාග්ධාස කෙරෙහි සිත එකඟ කිරීම මගින් සිත සන්සුන් කර ගන්න.

සිත සන්සුන් වූ පසු ඔබේ ගක්ති ගේරය හෙවත් ප්‍රාණ ගක්තිය කෙරෙහි අවධානය යොමු කර එහි ඡීව බලය හැඳින්න.

සියුම් ව හගින විට ප්‍රාණ ගක්තියේ කම්පනය ඔබට දැනෙන්නට වේ. මෙසේ ප්‍රාණ ගක්තිය වෙත අවධානය යොමු කරමින් ‘ප්‍රාණ ගක්තිය’ ‘ප්‍රාණ ගක්තිය’ යනුවෙන් මෙනෙහි කරමින් තමා තුළින් තැගෙන ප්‍රාණ ගක්තිය අත්දකින්න .

ඉන් පසු විශ්චය පුරා පැතිර පවතින විශ්ව ගක්තිය වෙත අවධානය යොමු කරන්න. එය වනාහි ජ්ව අංශ්ව සියල්ල නිරමාණය කරන මූල ගක්තියයි. එය විශ්චයේ නිරමාණ ගක්තිය ද විශ්චය පවත්වා ගෙන යන ගක්තිය ද සියල්ල විනාශ කරන ගක්තිය ද වන්නේය. නිරමාණය , පැවැත්ම භා විනාශය විශ්චයේ ත්‍රිත්ව ක්‍රියාකාරීත්වයයි. එසේ ම මේ ත්‍රිත්ව ක්‍රියාකාරීත්වය ඉක්මවා පවතින පරම

ගක්තියක් ද වේ. එය හැඳින්වෙන්නේ පාර ගක්තිය යනුවෙනි.

විශ්ව ගක්තිය ඔබේ හිස් මුදුනින් ගරීරයට ඇතුළු වන බව පරිකල්පනය කරන්න. එයින් ඔබව පිරෙන හැටි බලන්න. එය මහා විද්‍යාත් ගක්තියක් සේ හඳුන්න.

තමා ආශ්චර්ය කරන වාතය සමග ප්‍රාණ ගක්තිය ගරීරයට ඇතුළු වන්නේ යැයි මෙනෙහි කරමින් දීර්ඝ ව ආශ්චර්ය කරන්න.

මේ මාංග ගරීරය ප්‍රාණවත් කරන ප්‍රාණ ගරීරයක් ද පවතී. තම ප්‍රාණ ගරීරයට අවධානය යොමු කර එය ප්‍රාණයෙන් පිරි යන්නේයැයි මෙනෙහි කරමින් ගක්තිය උරා ගැනීම කරන්න.

මෙහි තුළ විය හැකි වර්ධනය :

- * ප්‍රාණ ගක්තිය උද්දීපනය වීම.
 - * අධ්‍යාත්මික බලය
 - * ආත්ම විශ්චර්ශනය
- (මූලාශ්‍රය : හින්දු දහම)

4. ප්‍රාණ ගක්තිය උරා ගැනීම

මෙය ස්වභාව ධර්මයෙන් ප්‍රාණ ගක්තිය උරා ගැනීමේ තව හාවනාවකි. එයින් මහත් වූ ජීව ප්‍රබෝධයක් ඔබට කායික ව, මානසික ව හා අධ්‍යාත්මික ව අත්විදිය හැක.

පළමු මූ කොට පිරිසිදු වාතය ඇති එළිමහනකට යන්න. ඉත්පුළු, ඉර, වාතය, පොළව (පෘථිවිය) ජලය සහ සද වැනි ස්වභාව ධර්මයේ ගක්ති ප්‍රහවයක් තෙර්රා ගන්න.

මෙහි තෙර්රා ගත්තේ වාතය යයි සිතමු. දැන් ඔබ තමාට මෙසේ කියන්න. “වාතය, ඔබ ජීව ගක්තියයි. ඔබගේ ගක්තිය මට දෙන්න” එසේ කියන අතර පුස්ම ඉහළට අදීමින් වාතයේ ගක්තිය තමා ඇද ගන්නා බව පරිකල්පනය කරන්න. ඔබ ඒ පුස්ම පෙනෙහළ තුළ රඳවා ගනීමින් ජීව බලය තම ගරීරයේ සැම සෙසලයක් කරාම පැතිරෙන බව පරිකල්පනය කරන්න. එම ගක්තිය තම ගරීරයේ සෙසල තුළට ආරෝපණය වන බව හඳුන්න. පෙනෙහළ පිරෙන විට දැක් ඉහළට එසවා අඩුම ගණනේ විනාඩි පහක්වත් වේලා පුස්ම ගන්න.

රඳවා ගත් පුස්ම දීර්ස ව ප්‍රයෝග කරන්න. එසේ ප්‍රයෝග කරන විට තම ගැරයේ එක් රස්ව තිබුණ විෂ පිට ව යන්නේයැයි සිතන්න.

ඔබ තුළ විය හැකි වර්ධනය :

- * කායික මානසික සහ ආධ්‍යාත්මික යෝග්‍යතාව
- * ජ්‍යෙෂ්ඨ බලය උත්තේජනය වීම
- * ආධ්‍යාත්මික ගක්තිය

(මූලාශ්‍රය : සාර්ථකීය වේදය)

5. කාය සංවේදනය පිළිබඳ භාවනාව

ගැරය ලිහිල් කර ඔබේ මනසට තැන්පත් වන්නට ස්වල්ප වේලාවක් ඉඩ හරින්න. ගැරයට දැනෙන සංවේදන කෙරෙහි ප්‍රාර්ථන සිහිය යොමු කරන්න. වාතයෙහි ශිතල හෝ උණුසුම දැනීම්, සිරුරෙහි දැනෙන සියුම් වේදනා, ගක්තිය. ප්‍රබෝධය සිරුරේ බර හෝ සැහැල්ලුබව ආදි වශයෙන් හටගන්නා සංවේදනයන් කෙරෙහි සංවේදී වන්න.

සංවේදනයන් හටගන්නා අයුරුත් එවා බැස යන අයුරු ඒ ඒ වේලාවන්හිදී සම්පූර්ණ අවදි සක්මන් කරදී කළ හැකි භාවනාවකි. මෙහිදී ඔබ

බවෙන් යුතුව නිරීක්ෂණය කරන්න. සංවේදන හා තමා වෙන් කර නොබලා එවා තමා ලෙස දැකින්න. ඔබ සංවේදනය බවට පත් වන්න. හැකිතරම් වේලාවක් මෙසේ සංවේදන හා එක්ව එවා සියුම් ව බලමින් සිටින්න.

ඔබ තුළ විය හැකි වර්ධනය :

- * ගාරිරික සංවේදීතාව සියුම් වීම
 - * වැඩි ජ්‍යෙෂ්ඨ බලයක් දැනීම
 - * ඇතුළත කෙරෙහි අවධානය යොමා සිටීමේ හැකියාව වර්ධනය වීම.
 - * ජ්‍යෙෂ්ඨ බලය සමග සම්බන්ධ වීම
 - * පුද්ගල විජානය පාරගමනය.
 - * ලෝකෝත්තර විත්තය නිරාවරණය
- (මූලාශ්‍රය: බුදු දහම)

6. භුම් ගුණ ප්‍රතිකාරය

මැනස හා ආධ්‍යාත්මය සුවපත් කරන ප්‍රතිකාර ගුණයක් ස්වභාවික පරිසරයේ තිබේ. මෙය මූලික වශයෙන් භුම්යෙහි පවතින ගුණයකි. භුම්යෙහි ගුණය ස්ථානයෙන්

ස්ථානයට වෙනස් වන අයුරු ඔබට හැඟී
ගොස් ඇත.

ගංතරක්, විහිදුන වෙල්යායක්, කදු
මුදුනක්, කදු පාමුලක් වැනි පරිසරවල සිත
සුවපත් කරන ගුණය ඉතා පැහැදිලි ය. නිහඩ
වනපෙතක සිත නිවන ගැඹුරු ගුණයක් තිබේ.
ගස් යටදී දැනෙන විවිධ ගුණ ද ඇත.
ඇතැම් ගස් යට ඉතා නිතකර ගුණ ඔබ
අත්දැක තිබෙනු නිසැක ය.

අනෙක් අතට සිත කණස්සලු කරන,
බර කරන හා අයුරු කරන ස්ථාන ද තිබේ.
එච් එස් අපහසු ස්ථාන බවට පත්ව ඇත්තේ
එහි සිදු වූ හෝ සිදු වන මිනිස ක්‍රියාකාරකම්
නිසා බව පැහැදිලිය.

මෙබේ සිතෙහි යම් කණස්සල්ලක් හෝ
වේදනාවක් හෝ පිඩිනයක් ඇති වූ විට ඔබට
එය සුවපත් කරන ගුණය ඇති ස්වාභාවික
ස්ථානයකට ගොස් එහි සුවය පුදකලාව සිට
අත්දැකිය හැක.

(මුලාශ්‍රය: ඒ එස් බාලසුරිය)

7. සිහියෙන් යුතුව ආහාර ගැනීම

ආහාර ගැනීම ඉතා වැදගත් ජීවිතයේ මූලික
ක්‍රියාවකි. එය ප්‍රාථමික ජේව ක්‍රියාවක් වන නිසා
එහිදී අපේ සත්ව සිත මතු වීමේ වැඩි ඉඩක් තිබේ.
බොහෝ දෙනා සතුන් මෙන් ගිල දමති.

ආහාර අනුහවයේදී ආත්ම ශික්ෂණය
බෙහෙවින් අවශ්‍ය වන්නේ මේ නිසාය. ඔබට
ආහාර අනුහවය සිහිය ව්‍යුහ භාවනාමය ක්‍රියාවක්
කර ගත හැකිය.

පළමු කොට ආහාරය දෙස බලා එය නිපද
වූවන් කෙරෙහි කෘතවේදී වන්න. ඔබේ බත් පත
නිපදවීමට සුරුයා, වාතය, ජලය, ව්‍යුහ හා
පාරීවිය ඇතුළු සමස්ත ස්වභාව ධර්මය දායක වී
ඇත.

. ඒ සඳහා ගොවියන්, ප්‍රවාහකයන්, ආහාර
දුව්‍ය මිල දී ගත් තැනැත්තා හා එය පිසු අය ආදි
හැම කෙනෙකුම ගුමය කැප කර ඇත. ඒ සැමු
දෙනා මෙනෙහි කර මොහොතක් හෝ ඔබ
කෘතවේදී ව සිහි යුතුය.

එසේම මෙලොව බොහෝ මිනිස්සු හරි
අහරක් නැතුව කුසගිනිනෙන් පෙලෙති. ඔවුනට ද
මෙබදු ආහාර වේලක් ලැබේවායි පතන්න. ඔවුන්
වෙනුවෙන් තමාට කළ හැක්කේ කුමක්දයි සිතා
බලන්න.

ඉක්තිත්ව තමාට ලැබුන ආහාරය දෙස බලා
පිය හැගුමක් හා ගෞරවයක් උපද්‍රවා ගන්න.

ආහාරය සේමින් මිශ්‍ර කරකරන්න. මතා
සිහියෙන් යුතුව මුව වෙත ගෙන යන්න. එය
හොඳින් සපන්න. එහි රසය විද ගන්න. මෙසේ
ආහාර ගැනීම සිහිය වඩන හාවනාවක් කර ගත
හැකිය.

ආහාරය අනුහව කළ පසු එයින් ලද
තෘප්තිය විදිම අවශ්‍ය ය. ඉන් ලද පෝෂක ගුණය
හඳුනා ගන්න.

මෙසේ තමා ගන්නා ආහාරය සිහියෙන්
අනුහව කිරීම නිසා වැරදි ආහාරය හා නිවැරදි
ආහාරය පිළිබඳ සංවේදීතාවක් ද ඔබ තුළ වැඩෙනු
ඇත. වැරදි ආහාරය නිසා ගාරීරික අපහසුතාවක්
දෙනේ. නිවැරදි ආහාරයක් ගත් බව දනවන්නේ
ර්ට දැනෙන සුව පහසු මානසික ස්වභාවයෙනි.

ඔබ තුළ විය හැකි ව්‍යුහනය :

- * සතිමත්බව
- * සන්සුන් සිතින් ආහාර ගැනීම
- *කාතවේදී බව

(මූලාශ්‍රය: බුදු දහම ඇසුරෙනි)

8. ආයිරවාද රුක් කිරීම

ලදැසන හේ සන්ධ්‍යාවේ ඇවේද යන විටක
මෙට මේ හාවනාව කළ හැකිය.

සිතට සන්සුන් වන්නට ඉඩ හරිමින්
තැන්පත් වන්න.

ස්වභාව ධර්මය පාරිගුද්ධ ය, දිව්‍යමයය
යනුවෙන් මෙනෙහි කරන්න. ඒ දිව්‍යත්වයේ
ආයිරවාදය ඔබට නිරන්තරයෙන් අත්දුකිය
හැක. ස්වභාව ධර්මය සමග ආධ්‍යාත්මිකව
සුයායෝගි වීමෙන් ඒ ආයිරවාදය ඔබට සුවකාරක
රාශ්මි ධාරාවක් සේ තමා ස්පර්ශ කරනු අත්දුකිය
හැක.

ඒ ආයිරවාදය ස්පර්ශ වීමත් සමග ඔබේ
ආධ්‍යාත්මය උදෑස්පනය වන්නේය. ‘මම ස්වභාව
ධර්මයේ ආයිරවාදය අත්දුකිම්’යි සිතා විශ්වයට
විවෘත වන්න.’මේ පැය හාගය තු ල යටත්
පිරිසෙසින් විසි වතාවකවත් දිව්‍ය ආයිරවාද
අත්විදිම්’යි සිතා ගන්න.

එතැන් සිට දිව්‍යත්වයෙන් එන ආයිරවාදය
පිළිගැනීමට සූදානම් ව වීවෘත සහ තිදහස් සිතින්
යුතු ව ඇවේද ගෙන යන්න. මෙසේ ඇවේද ගෙන
යද්දී වරින් වර ඒ ආයිරවාදය ක්ෂණ මාත්‍රික ව
මෙ අත්දුකින්නට පටන් ගනු ඇත. ඔබගේ මුළු
හදුවතෙන් සහ ආත්මභාවයෙන් එය පිළිගන්න.

මේ ආකාරයට ආඩිරවාද දිගටම පිළිගැනීම කරගෙන යන්න.

මධ තුළ විය හැකි වර්ධනය :

- * දිව්‍යමය ආඩිරවාද අත්විදීම
- * ආධ්‍යාත්මික පරමානන්දය අත් පළදීම
- * ජ්‍යෙෂ්ඨ බලයෙන් මට්ටම ඉහළ යාම
- * ගැහුරු ආදරණීය හැඟීම

(මූලාශ්‍රය : යුදේවී ආගම)

9 කරුණා නාවනාව

තැන්පත් ව සන්සුන් වන්න. පළමු කොට ඔබ තමා දෙස කරුණාවෙන් බලන්න. තමා පිළිබඳ ආරිණීය හැගුමක් උපද්‍රවා ගන්න. 'මා සතුට පත් වේවා! මා දුකින් නිදහස් වේවා! මා නීරෝගී වේවා!' යනුවෙන් ප්‍රාර්ථනය කරන්න. එසේ ප්‍රාර්ථනා කරන අතර තමා සුවපත් වූ බවක් හගින්න. යම් පමණකට ගත සිත සුවපත් කිරීමේ හැකියාවක් මනස ට තිබේ. ඔබව කරුණාවෙන් පිරි ගිය පසු එයින් කයට සහ මනසට සිදු වූ ප්‍රතිකාරමය බලපෑම දැනෙන්නට හරින්න.

මීලගට ඔබගේ කරුණා ගුණයේ සුව රුළුමිය ඔබගේ ආදරණීයන්, නැඳුයින්, මිතුරන් ආදින් වෙත යොමු කරන්න. මෙසේ කියමින් ඔවුනට සුබ පතන්න. "මුවන් සියලු දෙනාම ප්‍රිතිමත් වෙත්වා! දුකින් මිදෙත්වා !නීරෝගී වෙත්වා !" සි ඔබගේ හදුවත ඔවුන් කෙරෙහි කරුණාවෙන් පිරි යන තුරු ම, එසේ කරන්න.

තුන්වනු ව ඔබගේ කරුණාව අසල්වාසීන් වෙත ද යොමු කරන්න. ඔවුන් කරා තම කරුණාවේ සුව රුළුමි විහිද ගොස් එහි ගුණයෙන් ඔවුන් සුවපත් වන බව පරිකළේපනය කරන්න. පාලීවියෙහි සිටින සියලුම මනුෂ්‍යයින් කෙරෙහි ද ඔබේ කරුණාව මෙසේ පතුරුවා හරින්න.

"සියලුම මනුෂ්‍යයේ සුවපත් වෙත්වා! දුකින් මිදෙත්වා! නීරෝගී වෙත්වා!" යනුවෙන් සිතින් කියමින් ප්‍රාර්ථනය කරන්න. ඉක්කීනි ව ඔබේ කරුණාව මිනිසුන්ගෙන් ද ඔබට ගෙන ගොස් අමනුෂ්‍යයන් සිව්පාවුන්, පක්ෂීන්, උරගයින්, මාජින් ආදින් වෙත ද පතුරුවන්න.

ඔබේ කරුණාව ගස් කොළන් ඇතුළු ගාක ලෝකය ද කෙරෙහින් පතුරුවා හරින්න. අවසානයේ දී දිව්‍යමය ලෝකයට ගොස්, වලාකුල්, වාතය, පිරු,

සඳු, ක්ෂේරපල් ආදිය වෙතත් කරුණාව විහිදුවන්න. දැන් ඔබගේ කරුණාව කෙරෙන් ඔබට මුළු විශ්වය සමගම සම්බන්ධ විය හැකිය. අවසාන වශයෙන් වවනයෙන් සූබපැනීම නවත්වා ඒ වෙනුවට ඔබ විශ්ව කරුණාව තුළ සාමාධි ගත වන්න. සමස්ත විශ්වය ම කරුණාවෙන් පිරි ඇති බව මේ අවස්ථාවේ එබට දැනෙනු ඇත. දැන් ඔබ තම මමංකාරය සහ පුද්ගල සිත පාරගමනය කර ඇත. මෙසේ ඔබ යනු විශ්ව ප්‍රෝමයේ සමාධිය අත්දැකිනු ඇත.

ඔබ තුළ විය හැකි වර්ධනය :

- * ගාන්තිය සහ ඇතුළාන්ත සාමය අත්දැකිම
- * සාමයෙන් නින්දට යාමට හැකි වීම.
- * මානසික හය තුරන් වීම.
- * නිරාමිස සතුට

(මූලාශ්‍රය : බුද්ධහම)

10. පැලෙක් කෙරෙනි කරණාව

පැලෙටි, තුරුලතා, තෘණ පදුරු ආදිය ගහණ වූ ස්වභාවික පරිසරයක හෝ උද්‍යානයක ඇවිද යන අතර ඔබට මෙම හාටනාව කළ හැකි වේ.

මහ පොලොව සහ ස්වභාවික පරිසරය දෙස ආදරයෙන් සහ කරුණාවෙන් බලන්න. ඔබ දකින පැලෙටි සහ ගස් කෙරෙහි සහානුෂ්‍යතික වන්න. ඔබ පසුකර ගෙන පැලයක් හෝ ගසක් අතින් ස්පර්ශ කර ඔබ හොඳින් වැශේන්න සේ ආයිරවාද කරන්න. හමුවන පැලෙටිවලට අත තබමින් හා සූබපතමින් ඇවිද යන්න. එසේ ආයිරවාද කිරීමෙන් ඔබ තුළ මහා කරුණාවක් හට ගනු ඇත.

ඔබ තුළ විය හැකි වර්ධනය :

- * කරුණා ගුණය වර්ධනය වීම
- * ස්වභාව ධර්මය හැඟීම / ස්වභාව ධර්මයට සංවේදී වීම
- * මමංකාරය අතික්‍රමණය කිරීම

(මූලාශ්‍රය : නොදිනී)

11. මම නැති විට

මබ ගොඩ නගා ගෙන සීටින ආත්මකේන්ද්‍රිය බවෙන් හා ආත්ම ගර්වයෙන් තිදුනස්වීමට උපකාර වන හාටනාවකි, මෙය.

අප පුද්ගලයන් වශයෙන් ඉතා ආත්මර්ථ

කාමී ය. ආත්ම කේන්ද්‍රියතාව අප කුළ ගැඹුරට ම කා වැදී ඇත. තමා තරම් වටිනා පුද්ගලයෙකු ලොව නැත යනුවෙන් හැම කෙනෙක් ම සිතයි. ඔබ සිතනාන්නේ තමා නැතුව පුවුල නොපවතින බවයි. කාර්යාලය නොපවතින බවයි. කොට්‍රින් ම 'මම' නැතිව ලෝකය පවතින්නට බැරි වනු ඇත කියාය.

එය අලුයම හඩුලන කුකුලාගේ සිතීමට සමාන වේ. තමා හඩුලනවාත් සමග හිරු පෙරදින් උදාවනු කුකුලා දිනපතා දකියි. කල්ගත වන විට උදා හැගෙන්නේ තමා නොහැඩුවෙන් ද්‍රව්‍ය උදා නොවනු බවයි.

සන්සුන්ව හිඳගෙන සිහියට පත් වන්න. තමා ගොඩ නගා ගෙන සිටින ආත්මාර්ථකාමීව, ආත්ම ගර්වය හා අංකාරය අවලෝකනය කරන්න. ගුවන්යානයක සිට පහත බලන කලෙක මෙන් ඔබ සමාජයේ සිටන තමා දෙස බලන්න. කොට්‍රි ගණන් වූ මිනිසුන් අතර, ඔබ ද එක් මිනිසෙක් පමණය. ඔබ ලෝකයට අත්‍යාච්‍රා නැත. ඔබ මෙලොව හැර ගොජ් ඇතැයි පරිකළේපනය කරන්න. ඔබ නැතිවුවත් ලෝකය සුපුරුදු පරිදි ගමන් කරනු ඇත.

දැන් ඔබ නොමැති ඔබගේ ගෙදර සිතින් මවා ගන්න. ඔබගේ යහන හිස් ය. ඔබගේ පුටුව

ද හිස් ය. ඔබ ගෙදර නැත. එසේ තිබියදීත් ඔබගේ පුටුල සුපුරුදු පරිදි කටයුතු එදිනෙදා කර ගෙන යනු ඇත. ඉන් පසු ඔබ තම රැකියාව කරන ස්ථානයට මානසික ව පැමිණෙන්න. දැන් ඔබ එහි නැත. අන්තිසිවක් ඔබගේ තනතුරෙහි කටයුතු කරයි. ඔබගේ සගයේ වෙනදා මෙන් වැඩ කරති.

මිළගට තම ගම දෙස බලන්න. ඔබ එහි නැත. එහෙත් ගම සුපුරුදු පරිදි පවතී. ඔබේ අසල්වාසියේ ද සුපුරුදු ලෙස කටයුතු කර ගෙන යති. ඔබ නැති වුව ද රට පෙර පරිදි පවතියි. ඔබගේ දැරුවෝ වයසින් වැඩි උස් මහත් වී තමන්ගේ ම ජ්විත ගත කරන්නට පතන් ගනිති.

මෙයයි, යථාර්ථය. එය දැකීමත් සමග ඔබ විසින් ආරෝපණය කර ගෙන තිබු ආත්ම ගර්වය හා මමංකාරය ආත්ම කේන්ද්‍රය බව මිලින ව යයි. මේ අවබෝධය ඔබ තිරංකාර කරනු ඇත. මෙය ඔබ පැළඳ ගෙන සිටි බර වෙස් මූහුණක් ගලවා දැඟ කලෙක මෙන් සැහැල්පු බවක් දැනේ.

ඔබ කුළ විය හැකි ව්‍යුහනය :

- * මමංකාරයේ නිෂ්ප්‍රත්වය දැකීම
- * යථාර්ථ අවබෝධය

- * උපේක්ෂාව
 - * පුළුල් හදවත
- (මූලාශ්‍රය : ඩී. එස්. බාලසුරිය)

12. නිහඹතාවයට සවන්දීම

නිශ්චල ව හිඳ ගන්න. ඔබගේ අවධානය පරිසරයේ නිහඹතාවට යොමු කරන්න. ස්වභාව ධර්මයේ පෘථිවීයේ, ගහකොම සහ අහසේ නිහඹතාව ගැඹුරින් හගින්න.

ඇතැම් ගබඳවලට ප්‍රතික්‍රියා වශයෙන් විවිධ සිතුව්ලි ඇති වන්නට පුළුවන. සිතේ නිහඹතාවට බාධා කරන්නට සිතුව්ලිවලට ඉඩ නොතබන්න. අවවින් නැගෙන ගබඳ නිසා ඔබේ අවධානයට ගිලිහෙන්නට ඉඩ නොදෙන්න. ගබඳ ඇති වී නැතිව යයි. එනමුදු මහා නිහඹතාව ඒ සැම ඉක්මවා විශ්වයේ පැතිර පවතී. ඔබට ඒ මහා නිහඹතාවේ සමාධියට සම වැදිය හැක. එහි මහත් සුවදායක බවක් තිබේ.

මඟ තුළ විය හැකි වර්ධනය :

- * සිත නිහඹ කිරීමේ හැකියාව
- * පුරුණ අවධානය

- * වියුන පරිය පුළුල්වීම
- * අහාන්තර සාමය

(මූලාශ්‍රය : බුද්ධහම)

13. විශ්වයේ අනත්තබව පිළිබඳ හාවනාව

ඉමක් කොණක් නැති ආකාශය දෙස සම්පුරුණ නිහඹ සිතින් බලා සිටින්න.“අහස අනත්තයි, අසීමිතයි” යනුවෙන් මෙනෙහි කරමින් එහි අනත්තබව ගැඹුරින් හගින්න.

අප පියෙවි ඇසින් දකින්නේ බාහිර විශ්වයයි. හාවනාව තුළින් ඔබට විශ්වයේ අහාන්තරයට පිවිසිය හැක. එහිදී ඔබ තම සිතේ සියලු මායිම ඉක්මවු උත්තර තලයට ඇතුළු වෙනවා ඇත. මුළු විශ්වය පුරාම පැතිරි යන පරිදි ඔබගේ වියුන පරිය පුළුල් කරන්න. ඔබ විශ්වය බවට පත්වන්න.

මඟ තුළ ඇති හිරු හගින්න. ඔබ තුළ ඇති සදු හගින්න. සෞරගුහ මණ්ඩල සහ ක්ෂීර පරිය ද හගින්න. මේ හාවනාව මහින් ඔබට විශ්ව වියුනය හා එකාත්මිය විය හැක.

මඟ තුළ විය හැකි වර්ධනය :

- * වියුන පරිය පුළුල්වීම

- * පාරගමනය
- * විශ්ව අධ්‍යාත්මය සමග සුසංයෝගී විම
(මූලාශ්‍රය : බුද්ධභාෂා)

14 මම යනු කටුරුදේ?

මබ එක්තැන් වන්න. ඔබගේ අවධානය ස්වභාෂ්‍යන්තරයට දෙසට හරවා මෙසේ අස්ථිනා. ‘මම යනු කටුරුදේ?’ ඒ ප්‍රශ්නයට තමාගේ ඇතුළතින් තැගෙන ප්‍රතිචාර මොනවාදයි බලන්න. ‘මම’ යයි කියා ගනිමින් තමා තුළ ජීවත්වන තැනැත්තා කටුද?

තමාට දැකීමට පහත දැක්වෙන පියවර පහ ඔබට අනුගමනය කළ හැකිය.

1 වන පියවර : “මම යනු ගැරිරය දේ?” යනුවෙන් විමසන්න. සිරුරේ අඩංගු මස්, ලේ, ඇටකටු, ඉන්දියයන් වැනි දේ විශ්වෙෂණය කරන්න. මෙම ද්‍රව්‍ය තුළ ඔබට ඔබව හමුවේද? ඒ පිළිබඳව හාවනා කරන්න.

2 වන පියවර : ‘මම’ යනු සිරුරෙන් හටගන්වන සංවේදන දේ? යනුවෙන් විමසන්න. උණුසුම, ශිතලය, වේදනාව, ආස්ථාදය, කුසගින්න, පිපාසය

ආදි නොයෙකුත් ආකාරයේ සියුම් සංවේදනයන් ගැරියෙයන් දැනේ. ‘මම’ යනු මේ සංවේදන ගොනුව දේ? යනුවෙන් විමසන්න.

3 වන පියවර : “සංජානනය යනු මම දේ?” යනුවෙන් විමසන්න. සංවේදන යනු සිතෙහි එක් රස්ව පවතින මතක හා සංයුෂ්‍ය සම්භය කෙරෙන් ඇති වන දැනුමය. සංයුෂ්‍ය වනාහි ජායාරූප එකතුවක් වැනි, අතීතයේ නොමැකි ඉතිරි වූ සලකුණු වේ. ඔබ ලෝකයේ යම් දෙයක් හෝ පුද්ගලයකු දකිනු ලබන් ම මතක ගබඩාවේ යම් සංයුෂ්‍යක් මතුව ‘මේ අසුවල් දෙයය, අසුවලාය’ යනුවෙන් ඔබ හඳුනා ගන්නේ තම සංජානනය අනුවය.

4 වන පියවර : “සිතුවිලි යනු මම දේ?” දී යනුවෙන් රේඛාට විමසන්න. සිතුවිලි හටගන්නේ ඉන්දිය සංවේදන බාහිර ලෝකයේ අරමුණ සමග ගෙවීම තිසා ය. සිතුවිලි විසින් මෙහි සිතන්නෙකු තිර්මාණය කර ඇති. ඒ සිතන්නා වනාහි ‘මම’ ය.

5 වන පියවර : මේඛාට “වියුනය යනු මම දේ?” යනුවෙන් විමසන්න. වියුනය යනු ඔබගේ මතක ගබඩාව සහ එහි අන්තර්ගතය යන දෙකම වේ. සරල ව කිවහොත් වියුනය යනු ඔබේ මානසිකත්වයයි. වියුනය “මම” වශයෙන් අනනාය

කර ගැනීම මුදාවකි. ඉහත දක්වන ලද එක් එක් අනාතා විමසා බලන විට “මම” යන්න පදනම් විරහිත වූ සිතින් උපද්‍යා ගත් සංයුත්වක් බව වැටහෙනු ඇත. ‘මම’ යනුවෙන් මෙහි පුද්ගලයෙක් නැත. එය මුදාවක් බව දැකීමත් සමග පුරුණ සිහිය අවදි වේ.

මබ තුළ විය හැකි වර්ධනය :

* ප්‍රයාවේ අවදිය

(මූලාශ්‍රය : බුද්ධිභාෂා)

15 ඔහු / අය ක්වුරුණ් දී

මෙය කවර වූ හෝ පුද්ගලයකුගේ මූලික ස්වභාවය සියුම් ලෙස අවබෝධ කර ගැනීමට උපකාර වන හාවනාවකි. මේ සඳහා මෙයට පෙරාතුව ඔබ අහජාස කළ යුතුව තිබූ (මම යනු ක්වුරුණ්ද?) යන 15 වැනි හාවනාව සම්පූර්ණ කර තිබීම අවශ්‍ය ය. මෙහිදී මබ උපයෝගී කර ගන්නේ පියවර පහකින් යුත් එම විශ්ලේෂණය ම වේ. ඔබ තෝරා ගන්නා පුද්ගලයා පිළිබඳ ඔබ තුළ ගොඩ තැගී ඇති ප්‍රතිරූපය සිහියට තාගා ගන්න.

1 වන පියවර : ඔහු යනු ඔහුගේ ගරීරය ද? යනුවෙන් විමසන්න. ඒ ගරීරය සිතින් විවෘත්දනය කළහොත් එහි ඇති ලේවල, ඇටකටුවල හෝ මොනම ඉන්දියක් තුළ හෝ ඔබ දකින පුද්ගලයා නොසිටී. ගරීරය යනු අයිතිකරුවෙක් නොමැති ජීවියෙකි. එයට ස්වභාව ධර්මය අනුව අනුව වැඩින පවතින ජීවියෙකි. එය අවසානයේදී දිරාපත් වී ස්ථියාවිරහිත ව ඇද වැටෙයි. ගරීරයක් යම් පුද්ගලයකු ලෙස සිතිම වැරදි ය. ඔහු හෝ ඇය ගරීරය නොවේ.

2 වන පියවර : “ඔහු යනු සංවේදනය ද?” යනුවෙන් මීලගට විමසන්න. ගරීර සංවේදනයන් තිපදවන්නේ ස්නායු විසිනි. “මට දැනෙනවා” යනුවෙන් කිවහැකි පුද්ගලයකු නැත. දැනෙන්නේ ගරීරයට සි. සංවේදනය දැනෙන්නා “මම” යයි ආරෝපණය කර ගැනීම පදනම් විරහිතය.

3 වන පියවර : “ඔහු යනු සංඡානනය ද?” මීලග විමසුමයි. සංඡානනය යනු මතකයෙහි ගබඩා වී තිබූ සංයුතා කෙරෙන් ඇති වන හඳුනා ගැනීම්, හැගීම්, හා දුනීම් ය. ඒවා පැරණි ජායාරූපවල එකතුවකට සමාන වේ. ඒවා, අපට පුද්ගලයින්, වස්තුන්, සිදුවීම් සහ අත්දැකීම් ආදිය හඳුනා ගැනීමට

උපකාරී වේ. යමෙකු ලෝකය ද්‍රිත්‍යන්තේ තමන්ගේ සංජාතත අනුවය. “මම” යනුවෙන් අවබෝධ කරගත්තේක් සිටිද? එසේ නැතහොත් අවබෝධයට පමණක් ද? අවබෝධ කර ගත්තෙක් සිටින බවට කරන පවරා ගැනීම හෝ “මම” යන්න නොමග යාමකි. එය සත්‍ය වශයෙන් නොපවතින එකම මානසික සංස්කරණය වේයි.

4 වන පියවර : ‘මහු යනු සිතුවිලි ද?’ යනුවෙන් විමසන්න. සිතුවිලි විද්‍යානය නැමති ජලාශයේ මතු පිට නැගෙන රළ වැනි වේ. සිතුවිලි නගී. බසී. ඒවාට නිත්‍ය පැවැත්මක් නැත. ඒවා නිත්‍ය පැවැත්මක් ඇති කර ගැනීමට සිතන්තෙක් සිටිය යන සංඡාව උපද්‍වා ගනියි. එවිට සිතුවිලි නැතුව ගියත් සිතන්නා සිටි. සිතන්නා නිත්‍ය පුද්ගලයා ලෙස සිතුව ද එය මන: කල්පිතයක් පමණි. එවැනි මන:කල්පිතයක් පුද්ගලයා ලෙස සිතිම නොමග යවන සූළය. මක්නිසාද යත් සිතුවිල්ල වපලය.වෙනස් වන සූළී ය.

5 වන පියවර : “පුද්ගලයා යනු ඔහුගේ විද්‍යානය ද?” යනුවෙන් විමසන්න. විද්‍යානය යනු ඔහුගේ

මතක ගබඩාව හා ඉන් නැගෙන මානසිකත්වයයි. පුද්ගලයාගේ පුද්ගලයාට එය වෙනස් වේ. අප කවුරුත් සිතන් තම මානසිකත්වයෙන් ගොඩ තැගෙන පුද්ගලයා සත්‍ය ය යනුවෙනි. එය මුළාවකි. ඉහත විශ්ලේෂණය අනුව පෙනෙන්නේ ‘මම’ යන සංඡාව පදනම් විරහිත බවයි. ගරීරය තුළ, සංවේදනා තුළ. සංජානනය තුළ, සිතුවිලි තුළ, විද්‍යානය තුළ, ඔබට පුද්ගලයකු සොයා ගත නොහැක. මේ සත්‍යය අවබෝධය කෙරෙන් සැබේන්ම නිත්‍ය පුද්ගලයෙක් සිටින්තෙය යන කල්පනාව මුළාවක් බව පෙනෙන්නේ ය. මෙහි ඇත්තේ තුදෙක් ගරීරය, ඉන් උපද්‍වන සංවේදන, පුද්ගල සංජානන, සිතුවිලි හා ඒවායින් ගොඩ තැගෙන මනසිකත්වය ස්කන්ධවල එකතුව ක් පමණි. මෙසේ දැකීමෙන් ඔබ තුළ හෝ අනායකු තුළ පුද්ගලයකු සෙවීමේ මුළාවෙන් ඔබව නිදහස් වන්නෙහිය.

ඔබ තුළ විය හකි වර්ධනය :

- * අනෙක් පුද්ගලයාගේ සත්‍ය ස්වභාවය සූක්ෂම නුවණීන් දැකීම
- * තම සත්‍ය ස්වභාවය පිළිබඳ අවබෝධය

(මූලාශ්‍රය : බුද්ධභාෂා)

16 සතුට පිළිබඳ භාවනාව

මෙම ඕනෑම වේලාවක ගැහුරු ප්‍රීතියක් අත්විදිය හැකි භාවනාවකි. ඔබගේ අවධානය අභ්‍යන්තරයට යොමු කරන්න. දැනට ඔබ සිටින අවස්ථාවේ සිතට දැනෙන සතුට කුමක්දයි හඳුනා ගන්න. අප ජීවිතයේ තේරුම් ගත යුතු වැදගත් සත්‍යයක් පවතී. එනම්: ජීවිතයේ සැම වේලාවකම යම් ස්වභාවයක සතුටක් පවතින බවයි. අප සිතෙන් කළුපනාවල නියුත්ත වීම නිසා ඒ ස්වභාවික සතුට යටපත් ව තොදුනී යයි. සිතින් සිතුවිලි ගිලිහි යන අවස්ථාවලදී ඒ ස්වභාවික සතුට හෙළිදරව් වේ. එය නිරාමිස ය. එය ඒ වේලාවේ දැනෙන්නේ විවිධ ආකාරයෙනි. මේ වේලාවේ -දැන් -තමාට දැනෙන සතුට කෙබඳ දයි මොහොත්ක් අවධානය යොමු බලන්න. බොහෝ විට යම් මොහොත්ක තිබු සතුට අපට මතක් වන්නේ පසු දවසක ය. එම මොහොත් එය දුටුවා තම් කෙතරම් සතුවුවිය හැකිව තිබුනා ද?

තිරතුරුවම සතුට අපට තොදුනී අපෙන් මග හැරී යයි. සතුවින් සිටින්නේ කෙසේ ද යන්න අප ඉගෙන ගත යුතුව තිබේ. ජීවිතයේ වටිනම

දේ සතුට ය. එදිනෙදා ජීවිතයේ දී ඒ අවස්ථාවේ ඔබ තුළ ඇති වන සතුවේ ස්වභාවය පිළිබඳ සේදීසියෙන් සිටින්න. සමහර විටෙක එය ප්‍රකට ව දැනේ. තව විටෙක එය සියුම් ව දැනේ. දේ දුන්නක වරණයන් මෙන් සතුවෙහි ද විවිධ වරණ ඇත.

“මෙම මොහොත් මට දැනෙන්නේ කුමන ආකාරයේ සතුටක් ද?” යනුවෙන් තමාගෙන් විමසන්න. එහි සියුම් ගුණය නිරික්ෂණය කර වහාම එය හඳුනා ගන්න. එම සතුට වැළඳ ගෙන ඉන් ස්ව අභ්‍යන්තරය පුරවා ගන්න.

ජීවිතයේ වර්ග දෙකක සතුට හටගනී. එකක් නම් යම් ජයග්‍රහණයක ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් හෝ යමක් ඉෂේය කර ගැනීමෙන් ලබන ප්‍රීතියයි. අනෙක නම් ඇරුයුමකින් තොරව නැවුම් මල් සුවඳක් සේ දැනෙන සතුවයි. හේතුවක් නැතු ව හට ගන්නා එය හඳුන්වනු ලබන්නේ නිරාමිස සතුට යනුවෙනි. එය ජීවිතයේ මග පෙන්වන ආලෝකය කර ගත හැකිය.

මධ තුළ විය හැකි වර්ධනය :

* ජීවිතයේ ස්වභාවික සතුට පිළිගැනීම සහ එයට සංවේදීවීම.

(මූලාශ්‍රය : ඒ.එස් බාලසුරිය)

17 මතස්ස විකේන්දුගත කිරීම

අප එදිනෙදා යම් යම් ක්‍රියාකාරකම් කරදී සිරුරේ විවිධ ස්ථාන ප්‍රමුඛ ව ක්‍රියා කරයි. නිදර්ශනයක් වශයෙන් ඔබ යම් වස්තුවක් දෙස අවධානයෙන් බලන විට ඇසු ප්‍රමුඛ වෙයි. එහිදී ජ්‍වල බලය කේන්දුගත වන්නේ ඇසටයි. ඔබ කුසගින්නේ සිට ආහාර ගන්නා විට ඔබේ ජ්‍වල ගක්තිය කේන්දු ගත වන්නේ මුඩය, දිව සහ උදරයට ය. ඔබ ඉගෙන ගන්නා විට ගක්තිය කේන්දුගත වන්නේ මොහොතක වුව තම පිට ගක්තිය කේන්දුගත වන්නේ ගරිරයේ කොතැනකදි හඳුනා ගත හැක විය යුතුය.

සාමාන්‍යයෙන් දවසේ වැඩිපුර ජ්‍විතයේ කේන්දු ස්ථානය වන්නේ මතැසු ය. අප මතැසු පෙරටු කර ගෙන, මතැසට බර දී ජ්‍වත් වෙමු. සියලු ජ්‍වල ගක්තිය මනසට යොමු කර සිටින විට මතැසු අනවශ්‍ය ආධිපත්‍යයක් ලබයි. මෙයින් සිදු වන්නේ මනසේ පවතින සිතුවිලි, පරිකල්පන, තොටිසුනු ගැටුලු, ආගා, භය, කණ්ගාටුව යනාදිය බලගතු වීමයි. මේවා පමණ ඉක්මවා අවධාරණය විවෙන් ජ්‍වායේ පිඩිනය ද අධික වන අතර එවා

විශාලනය ද වන්නේය. අප ගැටුවලින් බෙහෙවින් පෙළෙන්නේ ජ්‍වාට පමණ ඉක්මවා දෙන අවධාරණය තිසාය. මෙසේ මතැසු පෙරටු කර ගත් විට මැතස ජ්‍විතයේ වැදගත් ම සාධකය වේ. මෙය අසමතුලිත තත්ත්වයකි.

මිනැම මොහොතක ඔබගේ පිට ගක්ති කේන්දුස්ථානය තිබෙන තැන ගැන දැනුවත් බවින් සිටිම සිහියේ ලක්ෂණයකි. දැනට අප පුරුදු වී සිටින්නේ කොතොකුත් මතැස කේන්දුය කර ගෙන ජ්‍වත්වීමට ය. එවිට වැඩි ගක්තියක් එයට ගලා එයි. ඒ හේතු කොට ගෙන මානසික ගැටුලු තීවු ව දැනේ.

මෙය සමතුලිත කළ හැක්කේ පිට ගක්තිය ගරිරයට යොමු කිරීමෙනි. සැබුවින් ම ජ්‍වත් වන්නේ ගරිරයයි. මැතස එහි සුඩ කොටසක් පමණි. ගරිරය පිළිබඳ සතිමත් වීමේදී ජ්‍වල ගක්තිය ගරිරය වෙත යොමු වේ.

මබට ඔබගේ ජ්‍වල කේන්දුස්ථානය මතැසින් ඉවතට ගෙන ගරිරය වෙත යොමු කළ හැකිද? මනසට දුන් අවධානය ඉවත් කිරීමත් සමග ඔබ පෙළන ගැටුලු, ගැටුම් හා තොසන්සුන්තා ලිහිල් වෙයි.

මඩ තුළ විය හැකි වර්ධනය :

- * මතසෙහි අපූත් විස්ථාපනයක්
 - * ගැහුරු ඇතුලාන්ත විමුක්තිය
 - * ඇතුලාන්ත සාමය
- (මූලාශ්‍රය : ඩී. එස්. බාලසුරිය)

18. වර්තමාන මොහොත පිළිබඳ භාවනාව

තැන්පත් ව හිඳ සිතට සන්සුන් වන්නට ඉඩ දෙන්න.

මෙය වනාහි කාලය ගැන කරන භාවනාවකි. කාලයේ ස්වභාවය මෙනෙහි කරන්න. කාලයට පැතිකඩ තුනක් තිබේ. අතිතය, වර්තමානය සහ අනාගතය යනුවෙනි. ඔබ අතිතයට දෙන වැදගත්කම ගැන මෙනෙහි කරන්න. අතිතය සිහිපත් කර අපි සතුටට පත්වෙමු. සිත අතිතයේ තැංගුරම්ලා ඇත. අප අනාගත සිහින වනාහි අතිතයේදී ඉට නොවූ ආගා වේ. මේ අනුව අපගේ අනාගතය යනු අතිතයේම ප්‍රක්ෂේපණයකි.

නමුත් සැබැඳු ජ්වත්වීම සිදු වන්නේ වර්තමානයෙහි ය. වර්තමාන මොහොතේ ජ්වත්වීම පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන්න. හදවත ස්ථිතින්දනය වන්නේ මේ මොනොතයෙහි ය.

ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාසය සිදු වන්නේ වන්නේ මේ මොහොතෙහි ය.

ඔබට මෙබදු පර්යේෂණයක් කළ හැක. විනාඩි කීපයක් සිතින් අතිතයේ සැරිසරන්න. ර් ලගට අනාගතය ගැන සිතමින් විනාඩි කීපයක් ගත කරන්න.

ඉන් පසු සැබැවින්ම සිදුවූයේ කුමක්දයි විමසන්න. සැබැවින්ම සිදු වූයේ කමාට වර්තමාන ජ්විතය ඒ කාලය තුළ අහිමි වීමය. අපි ජ්විත කාලයෙන් වැඩි කොටසක් අතිතයේද අනාගතයේද සිටීම නිසා ජ්විතයේ බොහෝ කාලයක් අහිමි කර ගනිමු.

මේ අවබෝධයෙන් ඔබ යම් විටක සිතින් අතිතයේ හෝ අනාගතයේ සැරිසරන විට සිහියට පත් ව වර්තමානය කරා පැමිණිය හැකි ද?

මොහොතින් මොහොත ජ්විතය මතු වී එන අයුරු සංවේදී ව බලන්න. එය ඉටුපන්දමක සිංච මෙනි. එය නිතු නොවේ. එය මොහොතින් මොහොත ඇති වෙමින්ද නැති වෙමින්ද පවතී. එය ස්ථීර දෙයක් ලෙස පෙනුන ද එය වෙනස් වෙමින් පවතින ක්‍රියාවලියකි. ජ්විතය ද එසේම මොහොතක් මොහොතක් පාසා පවතින්නකි.

වර්තමාන මොහොතේ ජ්වත්වීම ගැන අවධානය යොමු කර මෙසේ මෙනෙහි කරන්න. "ජ්වත්වීම පවත්න්නේ හරියටම මේ දැන් ය" මෙසේ වර්තමාන මොහොතේ ජ්වත්වීමේ සතුට අත්විදිමින් එහි නැවුම්බව වටහා ගන්න. වර්තමාන මොහොත තිරදේශ ය . පවිත්‍ර ය. ගැඹුරින් තෘප්තිදායක ය.එය පරිපූරණ ය. එහි ජ්ව කම්පන තර්ගය සමග රදී සිටින්න. ජ්වය සමග සමස්ථ විශ්වය ම මොහොතින් මොහොත සංඝ්ව ව පවතින අයුරු ඔබ වටහා ගනු ඇත.

මධ්‍ය තිය හකි වර්ධනය :

- * සිතේ අතිත මතකවලින් සිත පවිත්‍ර වීම.
- * අතිත මතකවල පිඩිනය මුදා හැරීම
- * වර්තමාන මොහොතට අවධානය යොමු කිරීමේ හැකියාව
(මූලාශ්‍රය : බුද්ධභාම)

19 හාද සාක්ෂියේ වරදකාර හැගුම් මුදා ගැනීම

පහසු ඉරියවිවක වාචි වී ඔබගේ සිත සහ කය සන්සුන් කරන්න. පරිගුමයකින් තොර ව තම ග්වසන රිද්මයකට පිවිසෙන්න. සිත සන්සුන් කිරීම

සඳහා මද වේලාවක් ග්වයනය පිළිබඳ අවධානයෙන් සිටින්න. ඔබගේ හඳ සාක්ෂියෙන් මත්වෙමෙන් සිතට වද දෙන යම් වරදකාරී හැගීමක් ඔබ තුළ ඇතොත් එය සිහියට නාගා ගන්න. එහි අන්තර්ගතය, ගැටුම, වෙදනාව, දුක් ගැනවිල්ල, ආත්ම අනුකම්පාව ආදි වේදනාකාරී හැගීම්වලට නිදහසේ මතු වී දිග හැරෙන්නට ඉඩ හරින්න. එවා ඇති සැටියෙන් පිළිගන්න. ඒ හැගීම් පවසන දේට මුළු හදවතින් ම සවන් දෙන්න. එයින් නැගෙන වේදනාව ඔබේ හාවනා තීමිත්ත වනු ඇත. එයින් බේරී පළායන්නට තැත් නොකරන්න.

ඔබ අතින් අනෙකුට යම් අසාධාරණයක් හෝ භානියක් සිදු වී ඇත්නම් එය නිවැරදි කිරීම සඳහා තමාට දැනට කුමන ආකාරයකට ක්‍රියාවක් කළ හැකි ද යන්න සිතා බලන්න. එයට වන්දි ගෙවීමේ හොඳ ම ක්‍රියාව කුමක් ද? එය තම කණ්ගාටුව හා පසුතැවිල්ල ප්‍රකාශ කර එය ඒ තැනැත්තා ගෙන් සමාව අයදු ලිපියක් ලිවීම, දුර කථන ඇමතුමක් දීම විය හැක. වැරදි ප්‍රබල නම් වන්දියක් වශයෙන් යමක් කිරීමෙන් ඔබට තම හඳ සාක්ෂියේ දෝෂාරෝපණයෙන් නිදහස් විය හැක. එයින් පළදු වූ සම්බන්ධතාව යළි ගොඩ නැගෙන්නට ද ප්‍රාග්‍රැන්ඩ් වන.

මරදනය කර සිටි හැඟීම්වලට නිදහස් මතුවීමට ඉඩ දෙන්න. එවිට ඒවා විමෝචනය විවෙන් සිතට සහනයක් ඇතිවනු ඇත. කායික වේදනාවක් දෙස බලා සිටින්නාක් මෙන් එදෙස තිහබව බලා සිටින්න. ඔබ කුමයෙන් නිදහස් බවක් හැගෙනු ඇත. එම වැරදිකාර හැඟීම ඔබ තුළ තැගෙන වාරයක් පාසා ඔබ හාවනාවක් සේ එය කරන්න. එවිට කුමයෙන් එය යුර්වල වී අවසානයේ දී මූලමනින් ම ගිලිනි යනු ඇත. ඉතිර වනු ඇත්තේ සිදුවීම පිළිබඳ තථ්‍ය මතකය පමණි. එය සමග පෙර තැගෙන වේදනාව දැන් තොනැගෙනු ඇත.

වරක් වරදකාරී හැඟීම ඉවත් වූ පසු ඔබගේ ජීවිතයට ඉන් උගත හැකි පාඨම කුමක්දය ඔබගෙන්ම විමසන්න.

මධ්‍ය තුළ විය හැකි වර්ධනය :

- * වරදකාරීවින් හංදය සාක්ෂිය මුදවා ගැනීම
- * ආත්ම අවබෝධය

(මූලාශ්‍රය : ඩී. එස්. බාලස්සිරිය)

20. සක්මන් හාවනාව

මෙය ඔබේ අවදිමත් බව සහ අවධානය වනින හාවනාවකි. ඔබට සන්සුන් ව ඇවිද යා හැකි නිරබාධක ස්ථානක් තෝරා ගන්න. මේ සඳහා උද්‍යානයක් හෝ පුදුකළා මාවතක් බෙහෙවින් සුදුසු වේ. එහි පුදුකළාව ඔබ ඇවිද යද්දී මෙය කළ හැක. පළමු කොට ගතින් හා සිතින් ද ලිභිල් වන්න.

සෙමෙන් ඇවිද ගෙන යන්න. එසේ ඇවිදිදි ඔබ තබන සැම පියවරක් ම පාසා ම එළඹ ගන් සිහියෙන් යුතු වන්න. ඔබ පය උඩට ඔසොවන විට සිහිය ගොමා පය ඔසොවන්න. පස බිම තබන විට සිහියෙන් යුතුව පය බිම තබන්න. ඔබ ඉදිරියට යන විට ඉදිරියට යන බව දැනුගන්න. සිතෙන් ගුනා ව ඇවිදින්න. සිත්වීලි ඔස්සේ තොගොජ් සියලු වලන වෙත සම්පූර්ණ අවධානය ගොමු කරන්න.

මධ්‍ය සිහිය පුරුණ විශේෂයෙන් ගොමු කළ යුත්තේ ගරීරයට ය. මෙහි ඇවිදීම විනා ඇවිද යන පුද්ගලයකු නොමැති බව දකින්න.

මධ්‍ය තුළ විය හැකි වර්ධනය :

- * අවධානය ගැනීමුවීම
- * විද්‍යාත පථය පුත්ල්වීම

- * අභ්‍යන්තර සාමය අත්විදීම
- * මනසේ සැහැල්ල බව
(මුලාගුය : බුද්ධභාෂා)

21 ඔබගේ ස්වභාවික සාමය කරා ආපසු එම

මෙම සිත කැඳවුන විටක, තොසන්සුන් වූ විටක, වික්ෂිපත වූ විටක ආපසු තමාගේ විත්ත සාමය වෙත පැමිණිය හැකි හාවනාවකි, මෙය.

එවැනි විටෙක පළමු කොට තම ආශ්චර්ය හා ප්‍රාග්ධාසය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන්න. ගාන්ත ව පුස්ම ගන්න. ගාන්ත ව පුස්ම පිට කරන්න. පහත දැක්වෙන මන්ත්‍රය කිහිප වාරයක් සිතෙන් කියන්න.

‘පුස්ම ගනීමින් මම සන්සුන් වෙමි.

පුස්ම ගනීමින් මම සිනාසම්.

මෙම මොහොතේ ජීවන් වෙමි.

මෙය අසිරිමත් මොහොතක් බව

මම දනිම්.

“පුස්ම ගනීමින් මම සන්සුන් වෙමි”
යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ ඔබ පුස්ම ගැනීම වෙතට සිත යොමු කරමින් ඔබගේ ආතතිය

සන්සුන් කරවන බවය. ඔබ මෙසේ පුස්ම ගැන අවධානයෙන් සිටින තිට සිත ඉවෙම සන්සුන් වේ.

“පුස්ම ගනීමින් මම සිනාසම්.” යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ තම සිතෙන් නැගෙන විරෝධය, ගැටුව, ආතතිය ගැන මෙනෙහි කර ඒවා හාස්‍යයට ලක් කර සිනාසන බවය.

“මේ මොහොත් ජීවත් වෙමි. මෙය අසිරිමත් මොහොතක් බව මම දනිම්.” යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ ඔබ වර්තමාන මොහොත කරා ආපසු පැමිණි බවයි. අපගේ සියලු සිත් කරදර තැංගුරම් ලා ඇත්තේ අතීතයේ සහ මන:කල්පිත අනාගතයෙහිය. අතිතය අත හැර වර්තමාන මොහොතට පැමිණි විට එය අසිරිමත් මොහොතක් බව ඔබට වැටහෙනු ඇත. ජීවිතයේ සැම මොහොතකම වටිනාකම මිල කළ තොහැකිය. ඒ මන්ත්‍රයෙහි තේරුම දැන ගනීමින් එය කිහිප වරක් යළි යළිත් කියන්න.

ඔබ තුළ විය හැකි වර්ධනය :

* සිත සන්සුන් තර ගැනීමේ කුසලතාව

* ආත්ම අවබෝධය

(මුලාගුය: ගරු නිවිනාට හාන් හිමියන් අනුග්‍රහයෙනි)

22. ද්‍රව්‍ය ඇරඹීමේ හාටනාව

ලදුසන අවදි වූ පසු ජ්‍රීව බලය උපදවන ධනාත්මක සිතුවිල්ලකින් ද්‍රව්‍ය අරඹන්න. ඔබේ පලමු වන සිතුවිල්ල සතුව, ගක්තිය හා සාමය සිතේ උපදවන්නක් විය යුතුය. නිව් නාට් හාන් නම් වූ ප්‍රසිද්ධ වියවනාම හිමියන්ගේ පහත සඳහන් කවිය ද්‍රව්‍යෙස් පලමු සිතුවිල්ල වශයෙන් සිහිපත් කිරීම ආයිරවාදයක් වනු ඇත. එය කටපාඩිත්ත් ඉගෙන ගෙන ද්‍රව්‍යෙස් පලමු සිතුවිල්ල වශයෙන් සිතින් ගායනා කරන්න.

'මම අභියම පිබිදෙමින් මම සිනාසේම්.
නැවුම් පැය විසි හතරක් මා අඩියස ඇත.
සැම මොහොතක්ම පුරුණව ජ්‍රීවත්වීමටත්
සියලු සතුන් දෙස මෙත් ඇසින් බැලීමටත්
මම මට සපරිකර ගනිමි.'

ද්‍රව්‍ය සිනාවකින් අරඹන්න. උදාවූ ද්‍රව්‍ය ආදරයෙන් පිළිගන්න. පරිපූර්ණ ලෙස ජ්‍රීවත්වීමෙන් දිනයේ හොඳ ම එලය නෙලා ගැනීමට අදිටන් කරන්න. ඔබට මුණුගැසෙන සැම පුද්ගලයෙකු දෙස ම කරුණාවෙන් බලන්න. මහ පොලාව මත

සියලුම ජ්‍රීවන් කෙරෙහි පැතිරුන මෙමතියෙන් ජ්‍රීවත්වන්න.

මඟ තුළ විය හැකි වර්ධනය :

- * ධනාත්මක මනසක් ගොඩ තැගීම
- * ආධ්‍යාත්මික ගක්තිය අවදි කිරීමෙන් මනස ගක්තිමත් කිරීම

(මූලාශ්‍රය : නිව් නාට් හැංග් හිමිගේ අනුග්‍රහයෙනි.)

23 වර්ණ හාටනාව

මනස ගැඹුරින් බල ගැන්වීමේ ගක්තියක් වර්ණවලට තිබේ. එක් එක් වර්ණයක් යම් යම් ජ්‍රීව බල අවදි කරයි. වර්ණ පහත සඳහන් ගක්ති උපද වන බව ප්‍රකට ය.

රතු වර්ණය : ගරීරයේ මූලික ගක්ති, උණුසුම, උද්‍යෝගය, රුධිරයෙහි ජ්‍රීව බලය සහ දෙරායය උද්දීපනය

තැකීලි වර්ණය: ජ්‍රීව බලය, ප්‍රාණ ගක්තිය, ජ්‍රීව උද්‍යෝගය

රෝස වර්ණය: ප්‍රීතිය, සතුව ආදරය හා විත්ත ප්‍රබෝධය

කසා වර්ණය : සතුව, ප්‍රයුව, මනැසේ සන්සුන් බව , ස්වරුණ වර්ණය: ලේඛ්වරායය, ප්‍රීතිය, ආධ්‍යාත්මික

ශක්තිය

කොළ වරණය : ස්වභාව ධර්මය හා සුජාතායේගය,
විවේකී බව, ආතතියෙන් මිදීම, ලිහිල් බව

තීල වරණය : විශ්ව ගක්තිය, විදාන පථය
පුළුල්වීම, දිව්‍යමය ආශ්‍රවාදය, ආධ්‍යාත්මක ප්‍රිතිය
රතු දම් (ඉන්ඩිගෝ) : එළැංචරය, ආනන්දය,
සෞන්දරයය, ආධ්‍යාත්මික ප්‍රබෝධය,

තිල්දම වරණය (වයලටි) : මානාසික සුවය, තීවු
ගාන්තිය, ආධ්‍යාත්මික ප්‍රහර්ෂණය.

සැම පුද්ගලයෙකට ම තමන්ගේ සිත ඇදී
යන වරණයක් වෙයි. තමා සිටින තත්ත්වය සහ
අවස්ථාව අනුව එම වරණය වෙනස්වීමට ඉඩ
ඇත. ඔබ කටර හෝ වරණයක් දෙස සංවේදීව බලා
සිටින විට එයින් තම මනසේ උපදින සුවදායක
බවේ හා සතුවෙම් ස්වභාවය ඔබ හඳුනා ගත හැකි
වනු ඇත.

මේ වරණ හාවනාව සඳහා වර්ණවත් මාදු
ආලෝකයක් දෙන විදුලි බල්බයක් හාවිතය කළ
හැකිය. පළමුව සිතින් ලිහිල් වී ඇතුළතින්
සන්සුන්වන්න. ඉන් පසු ඔබ කුමති වරණය දෙන
බල්බය දෙස විනාඩි කිහිපයක් බලා සිටින්න.

එබගේ මූල් ජ්‍යෙෂ්ඨම එම වරණයෙන් පිරෙන
බව හගින්න. එම වරණ රුළුම්යෙන් තමා
නැහැවෙන බව හගින්න. එහි ඇති සිත සනස්වන
සහ සුවපත් කරවන බලය හගින්න. එහි ජ්‍යෙ
බලය සමස්ත සිතින් හා ගතෙන් හගින්න. ඉන්
පසු දැස් පියාගෙන එම වරණයේ ගුණයෙන් ඔබේ
ජ්‍යෙය පිරි යන බව පරිකළුපනය කරන්න. තමා
ගන්නා ප්‍රස්ථමෙන් එම වරණය ආශ්‍රවාස කරමියේ
සිතිමින් ආශ්‍රවාස කරන්න. තමා උරා ගන්නා¹
වරණයේ ජ්‍යෙ ගක්තියෙන් ගත හා සිත බල
ගැන්වෙන බව මෙනෙහි කරන්න. තමා එම
වරණය තුළ දියවී යන්නට හැර එහි ජ්‍යෙ ගක්තිය²
විදින්න. මෙම හාවනාව ඔබව වරණයේ සුව කාරක
ගුණයෙන් පුරවාලයි.

ඔබ තුළ විය හැකි වර්ධනය :

- * ඇතුළාන්ත සුවපත්වීම සහ ගක්ති ආරෝපණය
- * පරිකළුපන ගක්තිය වර්ධනයවීම
- * සිතෙහි පවතින ගැමුරු සුව හෙළි කර ගැනීම

(මූලාශ්‍රය : බුද්ධහම සහ යෝග)

24. විශ්ව ගක්තිය පිළිබඳ භාවනාව-2

විශ්ව ගක්තිය තිරන්තරයෙන් කම්පනය වෙමින් පවතී. ඔබ සිටින්නේ ගක්ති කම්පනය සාගරයක ය. මෙම භාවනාව මගින් ඔබට ඒ මහා ගක්තිය අත්දැකිය හැක.

විනාඩි කිහිපයක් නිශ්චල ව සාම්‍රුව සිට ගෙන ඔබේ ගත සිත ලිහිල් කරන්න. තමා හිසට ඉහළින් දැක උස් කර විශාල ආලෝක ගක්ති ගේලයක් තමා ඔසවා සිටින බව පරික්ල්පනය කරන්න. එය විශ්ව ගක්තිය කැටී වූ විද්‍යුත් කදම්හයකියේ සිතන්න. දැන් සෙමෙන් එම ආලෝක ගේලය ඔබේ හිස තුළට ඇතුළු කරන්න. එයින් ඔබේ මොළය ගක්ති ගැන්වේ. මොළය ජ්වයෙන් උද්දීපනය වේ. මොළයේ සෙසල ඉන් නව ප්‍රාණයක් ලබා අවදි වේ. මොළයේ සැම සෙසලයක්ම ජ්වයෙන් බලගැන්වී ඇති බව හගින්න.

ඉන් පසු එම ගක්ති කදම්හය අනුකමයෙන් ඔබගේ දෙකන්, දැස්, මුහුණේ මස් පිළු, දිව සහ උගුර, බෙල්ලේ මස් පිළු ජ්වයෙන් බල ගැන්වන බව හගින්න. ර්ලගට එම ආලෝක කදම්හය සෙමෙන් සෙමෙන් ඔබගේ පසුව කරා පහළට බසී.

ඉන් පෙනහඡ ජ්වයෙන් බල ගැන්වයි. ඒ නව ගක්තියෙන් ස්වල්ප වේලාවක් ආශ්චර්ජ ප්‍රශ්චර්ජ කරන්න. එම ගක්තියේ තාපය ඔබගේ පෙනහඡ සහ මුළු සිරුරෙහිම එක් රස් ව පවතින විෂ ප්‍රශ්චසා දමයි.

ඉක්බති ව ආලෝක කදම්හය ඔබේ හඳය කරා යවන්න. ඉන් හඳය නව පණ ලබා ගක්තිමත් වන සැටි හගින්න. මිළගට ගක්ති කදම්හය ආමාශයට ඇතුළු ජ්රණ පදන්තියට ද වකුග්‍රූහවලට සහ ගාත්‍රා ඇතුළු මුළු සිරුරටම ඇතුළු වන බව පරික්ල්පනය කරන්න. එහි ජ්ව බලයෙන් මුළු සිරුරට පිරි යන අයුරු හගින්න.

දැන් ඉන් ජ්වය ලබා ඔබේ ගරීරය විශ්ව ගක්තියේ ප්‍රහාව විහිදුවයි. අවසානයේ දී ඔබගේ දෙපා තුළින් එය පාලීවියට ගලා යයි.

මෙම ක්‍රියාකාරකම අඩුම වශයෙන් පස් වරක්වත් සිදු කරන්න. අවසාන වශයෙන් ඔබගේ මුළු සිරුරටම ප්‍රහාමත්ව සුවපත් වෙමින් ජ්ව ගක්තියෙන් කම්පනය වෙයි.

ඔබ තුළ විය හැකි වර්ධනය :

* ජ්ව ගක්තිය සහ සුවපත්ත්ත්ව වැඩි

වර්ධනය

* ආධ්‍යාත්මක ශක්තිය අවද්‍යීම

(මූලාශ්‍රය : තාම් ආගම)

25. නැවුම් ඇසින් බඳුම

මබ විවේකයෙන් ඇවේද යද්දී මෙම භාවනාව කළ හැකිය. මූලින් ම සිතින් ලිභල් වී වත්මන් මොහොතට පැමිණෙන්න. මබ ඇවේද යන පරිසරයේ කෙරෙහි, විශේෂයෙන්ම, ගස්, තාණු, මල්, මහ පොලොව, වළාකුල් ආදිය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන්න. ඒවා දෙස සියලු සිතුවිලි අත්හළ නිහඹ නිදහස් සිතින් බලන්න. එවිට ඒවා අලුතින් දිකින්නා සේ ඔබට පෙනෙනු ඇත.

මබ නිරික්ෂණයට අතිත මතක, අදහස් භා සිතුවිලිවලට මැදිහත් වීමට ඉඩ නොහරින්න. මබ බලන්නේ ගසක් දෙස නම් එය පළමු වරට දුටු කළෙක මෙන් බලන්න. ඒවායේ අද්භුත ගඩ්ඩව දැක දරුවකු මෙන් පුදුම වන්න. ඒවා මබ මවිත කරවන සුළුය. දිකින දේ නම් කිරීමෙන් හෝ ඒවාට වටිනාකම් නොදෙන්න. විශ්වයේ ඇසින් සැම දෙයක් ම දිකින්න.

සිත නිසල වූ විට ගස කොළ සහ මල් ජ්වයෙන් කම්පනය වන අයුරු ඔබ දිකිනු ඇත. විශ්වය ජ්වයෙන් පිටාර යයි. වත්මන් මොහොතේ දී ජ්වය ගිනි සිංහක් මෙන් ඇති වෙමින් ද නැති වෙමින් ද මුළු සිරුර පුරාම කම්පනය වන ජ්වය හගින්න. ඔබේ ජ්වය විශ්ව ජ්වය අතර වූ බෙදීම මෙහිදී නැතුව යනු ඇත.

මබ දිකින හැම දෙයක ම හැඩිරුව සහ වුහාය දෙස සවිස්තර ව කළාකරුවකු මෙන් බලන්න. ඒවායේ වරණ මාලාව හා වරණ රටාව මබ තුළ උද්දීපනය කරන සෞන්දර්යමය හැගුම් විදින්න. වාතයෙහි නැවුම්බව හගින්න. ජ්වත්වීම කෙතරම් ප්‍රමෝදයන්දුයි එබට හැගෙනු ඇත.

මබ තුළ විය හැකි වර්ධනය :

- * ස්වභාව සෞන්දර්ය රසාස්වාදය
- * ස්වභාව ධර්මයේ ගුස් බව අත්දැකීම
- * ස්වභාව ධර්මය සමග සුසංසේශ්වරීම

(මූලාශ්‍රය : ඒ. එස්. බාලස්සරිය)

26. අවධානය තීවු කිරීම

මෙය සිහිය තීවු කරන අභ්‍යාසයකි. ඔබ ස්වාභාවික පරිසරයක ඇවේද යද්දී මෙය කළ හැක. පළමු කොට සිත සන්සුන් කර ගන්න. අවට ගස කොළ, කුඩා පැලැටී දෙස, අහසේ වළාකුල දෙස අවධානය යොමා බලන්න. කුල්ලන්ගේ නාද වලට සවන් දෙන්න. වාතයේ සිසිල හෝ උණුසුම මතාව හගින්න. හැකිතාක් තීවුව නිහඹ සිතින් පරිසරය කෙරෙහි සාවධානී වන්න. ඉතා සියුම් දේ පවා දැකින, අසන තීවු නිරීක්ෂණය ඔබේ සිහිය පූර්ණව අවදී කරනු ඇත. අනු භාවනා මෙන් නොව මෙහි විශේෂ ලක්ෂණය බාහිර ලෝකයට පූර්ණ අවධානය යොමු කිරීමයි. මෙසේ තීවු බලන විට ඔබ කළින් නොදුටු බොහෝ දේ දකිනු ඇත. එය තමා තුළටම කොතොක් යොමු වූ ඔබේ අවධානය බාහිර ලෝකයට අවදී කරයි. මෙසේ අවධානය තියුණු කර ගැනීම එදිනෙදා ජ්විතයට ද ප්‍රයෝගනවත් වනු ඇත.

මෙම තුළ විය හැක වර්ධනය :

*අවධානය භා සිහිය තීවු වීම
(මූලාශ්‍රය: ඩී.එස්. බාලපුරිය)

27. ඔබ ආලෝකය වන්න.

හිදු නිශ්චල ව දෙනෙන් පියා ගෙන සිතින් ඔබ ඉදිරියේ ආලෝකයක් මවාගන්න. එය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් “ආලෝකය, ආලෝකය” යයි පවසන්න. ඒ සමග ම එය වඩ වඩාත් දිප්තිමත් ව වැඩෙන අයුරු දකින්න. ඒ ආලෝකය තුළ සමස්ත විශ්වය ම පවතින බව හගින්න. මුළ විශ්වයම ආලෝකය විනා අන් කිසිවක් නොවන බව පරිකළුපනය කරන්න. තමා ජ්වත් වන්නේ අනන්ත වූ ජ්වය තැමැති සාගරයේ බව මෙහෙහි කරන්න.

ඔබ ඒ විශ්ව ආලෝකයේ රුම් කදුම්බයකි. ඔබ තුළ පුදගලයක් තැත. ඇත්තේ දිව්‍යමය ආලෝකයේ සිලවක් පමණකි. මේ ආලෝකය විහිදෙන්නේ ඔබගේ නිරමල විද්‍යානයෙන් ය.

ඇවේදීම, ඉරියවි පැවැත්වීම, කතා කිරීම ආදී සැම ක්‍රියාවකදී ම තමා දැල්වෙන ආලෝක කදුම්බයකිය යන සතියෙන් සිතින්න. ඔබ ජ්වමාන ආලෝක සිලවක් බව හගින්න.

මෙසේ භාවනා කරමින් ආලෝකයේ සමාධියට සමවැදෙන්න.

මත් තුළකිරීමෙන් වැඩිහිටුවල්ලේ ම

- * අධ්‍යාත්මික සුවපත්ත්ව
 - * නීරෝගීව
 - * සමාධිය
- (මූලාශ්‍රය : බුද්ධම සහ හිත්ද දහම)

28 පර්පුරණත්වය පිළිබඳ හාටනාව

මෙම තම ආත්මහාවය නැඟුම් කර ගැනීමට හා පුබුදුවා ගැනීමට වුවමනා වූ විවෙක පුරාණ වේදයේ පහත දැක්වෙන ගාථාව කටපාචම් කර ගෙන සිතින් කියන්න. පුරාණයේ ඉන්දියාවේ විසි ආර්යයේ එම ගාථාව ඉදෑද වූ මන්ත්‍රයක් වශයෙන් සංක්‍ඡයනය කළහ. එය තම ආත්මප්‍රතිරූපය අලුතෙන් ගොඩ නගයි. එය හිනමානය, සාවදාය හැරීම, ඇතුළු තමා පිළිබඳ සාරු කළේපනා තැනි කරයි. තම ආත්මහාවය වනාහි තමා විසින්, තමාගේ කළේපනා විසින් ගොඩ නගා ගන් ලැබුවකි. එම ගාථාවේ එන සැම ජේලියක්ම ඔබගේ උපවිද්‍යාතයේ පත්ලටම බසින තුරු කටපාචම්න් කියන්න. අවසාන වශයෙන් හැම ආකාරයෙන් ම තමා මනුෂ්‍යයකු වශයෙන්,

පුද්ගලයකු වශයෙන් පරිපූරණය යනුවෙන් හඟින්න.

එම ගාථාවේ අර්ථය මෙසේ ය.

‘මගේ ගරීරය පරිපූරණ ය.

මගේ සියලු ඉන්දියන් පරිපූරණ ය.

මම පරිපූරණ ය.

මගේ ජීවය පරිපූරණ ය.

මගේ මනස පරිපූරණ ය.

මගේ බුද්ධිය පරිපූරණ ය.

මම මා සමග සාමදානයෙන් සිටිමි.’

මෙම මෙනෙහි කිරීම තුළින් ඔබට පුද්ගල විද්‍යාතය ඉක්මවා පවතින උත්තර පරිපූරණය දැකිය හැකි වනු ඇත.

මෙම තුළ විය හැකි වර්ධනය :

- * ධනාත්මක ආත්මසංකල්පය
- * පූරණත්වය අත්දකීම

(මූලාශ්‍රය : අපරැවන් වේදය)

29. යථාර්ථය පිළිගැනීම

මෙම හාටනාව, වරදකාරී හැඟීම ඇතුළුව ඔබ තුළට ගැහැරින් ම කාවැදී ඇති වේදනාකාරී සහ ගෝකරණක මතක වියානයෙන් ඉවත් කරන පවතුකාරක කරයි.

ඔබට වඩාත්ම වේදනා ගෙන දෙන අවාසනාවන්ත සිදුවීමක් තෝරා ගන්න. ඔබ මෙතෙක් කල් උත්සාහ කලේ ඒවා අමතක වය. මෙසේ අමිහිරි මතක යටපත් කර සිටීමෙන් ජ්විතය දොම්සහගත වේ.

දැන් එසේ සිතට වද දෙන අමිහිරි සිද්ධියක් මතකයට නාග ගන්න. කථාන්තරයක් මෙන් එය මුල සිට අවසානය දක්වාම යලි සිතෙන් අත්දැකින්න. ඉන්පසු තමාට මෙසේ කියා ගන්න. 'මෙය තමයි ජ්විතයේ යථා ස්වභාවය. සිදු වූ දේ කොන්දේසි විරහිත ව පිළිගැනීමට මට සිදු වී ඇත. යථාර්ථය සමග වාද කළ නොහැකිය. එය පිළිනොගන්නා තාක් කල් මම සිතෙන් පිඩා විදිලි'.

පියවරක් ඉදිරියට ගෙන බැඳු විට මෙවැනි සිදුවීම්වලට මුහුණ දී ඇත්තේ ඔබ පමණක් නොවේ. මේ සිද්ධියම තව අප්‍රමාණ මිතිසුන්ට සිදුවී තිබේ. එය පොදු මනුෂ්‍ය අත්දැකිමකි. මේ

මනුෂ්‍ය අත්දැකිම පිළිබඳව හාටනා කරන්න.

පුද්ගලයින්ට මෙවැනි දැ සිදුවන්නේ මන්ද? ඔබ විශ්ලේෂණය කළහොත් රට හේතුව ඔබට සොයාගත හැකි වනු ඇතේ. එහි මතුපිට හේතු හා ගැහැරු හේතු ඔබට හඳුනා ගත හැකි වනු ඇතේ. හේතු ඇති වූ විට එලය ඇති වීම නොවැලැක්විය හැකිය. දැන් එය එසේ වූ බව පිළිගත යුතුව තිබේ. එය යථාර්ථය සේ පිළිනොගෙන සිටින තුරු එය සමග සිත ගැටෙමින් පවතී. එලය හා ගැටීම නිෂ්ප්‍රය. මෙසේ හේතු පවතී විට ඉන් හට ගත් එලය ප්‍රතික්ෂේප කළ නොහැකිය. මේ හාටනාවෙන් කරන්නේ යථාර්ථය පිළි ගැනීමට සිතට සැලැස්වීම ය. ඇති වූ දේ ඇති හැටියට පිළි ගෙන එය හා රුදී සිටින විට ඔහි වේදනාව කෙමෙන් හින වී ගොස් සිත සහනයට පත් වන්නේ ය.

මධ තුළ විය හැකි වර්ධනය :

- * තම මානසික පිඩාවල ස්වභාවය දකිම
- * තම ජ්විතය දෙස මම්කාරයෙන් තොර ව බැලීමේ හැකියාව
- * පුළුල් දකුම
- (මුලාශ්‍රය: බුදු දහම)

30 සිතින් ගුණය ව සිටීම

මෙය ඔබට තම සත්‍ය ස්වභාවය පසක් කර ගැනීමට උපකාර වන හාවතාවකි.

පළමු කොට තමාගේ වර්තමාන සිතෙහි ස්වභාවය මෙනෙහි කරන්න.

අපේ සිත නිරන්තරයෙන් නොසන්සුන්ය, නිතරම අරමුණෙන් අරමුණට පතිමින් පවතී. නිශ්චලව සිටීමට සිත නොදැනී. එය කොතෙකුත් උත්තේත්තන සොයයි. එය සොයන්නේ කුමක් ද? එය සොයන්නේ සුඩ ආස්වාදය යි. එහෙත් එය ඉල්ලන ක්වර සුඩයක් දුන්න ද එය සැහීමට පත් නොවේ.

මනැසේ සුඩ පිපාසයේ සංසිදිමක් නම් සිදු නොවේ. මනැසේ ඉල්ලීම දෙඳාකාර ය. පළමු වැන්න වස්තුව, මුදල, යාන වාහන බලය, කිරිතිය, ආදිය ඉල්ලීමයි. දෙවැන්න 'මම මෙසේ විය යුතුය' යනුවෙන් පැනීමයි.

එ අනුව දැලින්දාට දනවත්වීමට ඕනෑය ය. දනවතාට බලවත්වීමට ඕනෑ ය. මේ ආදි වශයෙන් 'වීමට' ඇති වුවමනාවේ ද නිමක් තැත.

එසේ පතන ලද ක්වර තත්වයකට පත් වුවත් සිතට ඉන් ඔබට ද තව වීමට ඕනෑ ය. බුද්‍යන් වහන්සේ "මිතිසා අතාප්තියෙන් ජ්වත්වී අතාප්තියෙන් මිය යයි" යනුවෙන් වදාලේ එහෙයිනි.

සිතෙහි මේ ඉල්ලන ස්වභාවය අවබෝධ කර ගැනීම ඉතා ප්‍රයෝගනවත් ය. ඔබ අසහනයෙන් සිටින විටක පළමු කොට ම අවධානය ඇතුළතට යොමා සිතේ එම ස්වභාවය බලන්න. එය පිළි ගන්න. එසේ බලා සිටින විට එහි ස්වභාවය ඒ ඔබට අවබෝධ වෙනවා ඇත. එසේ අවබෝධ වන්නට වන්නට අසහනය හිත වී යනු ඇත. තමන්ව අසහනයට පත් කරන සිතුවිලි ජාලය සත්‍ය නොවන බව දැක එයට හසු නොවී ඔබට සිටිය හැකිද?

එහි අරුත සියලු සිතුවිලි හා එවායේ පෙළඹුවීම අතහැර ගුණය සිතින් සිටීමයි. සිතුවිලි මුළුමනින් ම අතහැර විට සිත ඉක්මවා පවතින නිර්මල විද්‍යානය නිරාවරණය වේ. එහි කිසිදු ගැටළවක් නැති, කිසිදු ඉල්ලීමක් අනවශ්‍ය පවතු කළයායි.

මෙහිදී ඔබ සිතින් කිසිවක් නොසිතා, කිසිවක් විග්‍රහ නොකර, සිතින් කිසිවක වියුක්ත නොවී තම සත් ගුණයෙන් සිටින්නෙහිය. මෙය

වනාහි සිතින් ගුනාව සිටීමයි.

එහි දී අර්ථවත් වන්නේ මේ මොහොතේ
ජ්‍යවත් වීමයි. වර්තමාන මොහොතේ අර්ථවත් බව
එහිදී ඔබට මනාව දැනේ.

සිත අත්හළ විට හෙළිවන්නේ විශ්වයේ
හුද්ධ අවකාශයයි. එහි දී ඔබගේ පුද්ගල්‍යාවය
විශ්වයේ දිය වී යයි.

වරක් ඔබ ඒ පරිගුද්ධ වියුනය නිරාවරණය
කරගත හොත් පසු ඔබට ජ්‍යවතයේ අහියෝගයන්ට
හසුව සිත නොසන්සුන් ව පවතින ඕනෑම විටක
අකම්පිත මනසකින් ට මුහුණදීමේ ආධ්‍යාත්මික
ගක්තිය හා ප්‍රයාව පහළවනු ඇත.

මබ තුළ විය හකි වර්ධනය :

- * ආධ්‍යාත්මික බල ගැන්වීම
- * නොවිසදුන ගැටුවල පිබිනයෙන් මිදීම
- * විමුක්තිය පිළිබඳ හැඟීම

(මූලාශ්‍රය : නොද්‍රී)

නිමි

උප ගුන්ථය

භාවනා අනුහුති

මෙහි එන යම් යම් භාවනා කළ
අයගේ ප්‍රකාශ

‘අනන්ත වූ විශ්වයේ අනන්ත වූ තිහැචියාව තුළින්
ජ්විතයේ යථාරථය පසක් කළමි. සමධිගත සිත ව
දැනෙන්නා වූ මිහිර අප්‍රමාණ ය. සෝජාකාර ලොවේ
සියල්ලෙන් මොහාතකට මූදුනු විට දැනෙන සැනසීම
අන් කිසිවකින් නොලැබේ.’

සමන් කුමාර
බණ්ඩාරවෙල

‘නෙතු පියා ගත් ඇසිල්ලේ කෙදිනකවත් නොදුනුන
සහනයක් දැනින. ඒ සහනය කෙරෙන් ජ්විතයේ
නැවුම්බව, අරථය හා සුන්දරත්වය දුටුවෙමි.’

පුෂ්පා දිසානායක
බණ්ඩාරවෙල

‘නොවිසඳුන ගැටු පිරි තිබූ මැනස නිරවුල් විය.
නිමේෂයකින් ඒ සියල්ලෙන් නිදහස ලැබුවෙමි.
ජයන්ත හේමගේ
බණ්ඩාරවෙල

‘තිහබතාවේ ගිලි සිටියදී මහා රුළුම් කදම්හයක්
දුටුවෙමි. එය අඩියස සිත සමාධියට වැටුණී.’
.

රත්නා පෙරේරා
බණ්ඩාරවෙල

‘වෙනදා ගෙවි ගිය හැවිටම මා වෙලි සිටියේ පිඩිත මනැස්සකය. නමුදු සබඳ, ගත වූ නිමෙපයේ අරුමක් සිදු විය. මෙතෙක් මා කුළ සැශවී තිබුණු සත්‍යය මට වැටහිණ. ඉන් මගේ ජීවිත නොකාව නිසලව නිදහසේ පාලී යන්නාක් මෙන් හැගුණි. විශ්වයට විවර වීමි. එම අරුමය වදනින් කියා පාන්නේ කෙලෙසද?

සමන්ති

බණ්ඩාරවෙල

‘දසන විසිර යමින් තිබු මගේ සිත ත්‍රේපරයෙන් තත්පරයට සන්සුන් වන්නට විය. සියලු සිතුවිලි නැතිව ගියේය. එවිට මෙතෙක් නොවූ මහා ගක්තියක සේයාවක් කොහොදේ සිට මා සිතට ගලා ආවේ ය. කුමක් ද මේ විපර්යාසය යැයි මම විස්ම පත් වීමි. මගේ සිත අමුතු ජීවයකින් පිරි ඇත. කුමක් ද මේ ගක්තිය? මේ බලය?

ඇම්. කරුණාපාල

පොල් ගහවෙල

‘නිහඩි පරිසරය, දැනෙහි සහනය සිතට. ඉගිලුණා සිතුවිලි මුළුමනින් ම. දැන් කෙතරම් සුන්දර ද ජීවනය? දැනුනේ අදය මට’

ඒ.ඒ. වින්තක නිසාන් අමරතුංග

පොල් ගහවෙල

‘ගරීරය පුළුල්න් රෝදක් සේ සැහැල්ලු වී ගොස් මා නිල් අහස් ගැබේ වලාකුල් අතර පාලී යනු සේ දැනින. මහත් නිදහසක් දැනින’.
ඉජාරා මදුවන්ති.
පොල් ගහවෙල.

‘කිසිම දිනෙක කිසිම විටක නො වින්ද නැසීමක් සිතට දැනින’.

ඇයේ. ජයතුංග

පොල් ගහවෙල

‘ගතේ ඇතිවුන විභාවෙන් හෙමිබත් ව සිටි මොහොතක දුලා වැඩින පත්‍රයක් සේ සිතෙහි ඇති වූ සුවදායක හැගුම කියා නිම කළ නොහැක.’
නිපුණී තාරුකා

පොල් ගහවෙල

‘සිතෙහි හිරවුණු දහසක් කරදර මොහොතකට මා සිතින මැකුවේ මේ ගන්තියයි.’

සුදත් අත්තනායක
පොල් ගහවෙල

‘දුටුවෙම්, ජීවිතයේ සැබැං අරුත. ගියෙම්, බුද්ධියේ ගැමුරු ම තැනට.සුළු ජීවිතයෙන් මහ ජීවනයට ගොඩ වුනෙම්’

‘මගේ සිතේ වූ සියල්ල ගිලිහි ගියා. දැන් සිත
හිස් ය. සැනසුම හා නිදහස අනන්ත ය.

නීගාන්ත
අම්බලන්තොට

‘කැඹෙමින් තිබු සිතට පිනි පොදුක් වැවුනා මෙන්
සිත තැන්පත් වුනා. කුමක් ද සිත ගාන්ත කළ ඒ බල
මහිමය.’?

දිජිතාලි

‘සිතේ තිබු ප්‍රශ්න සියල්ල දුරු වී යැමත් සමග සිත
නිසල වුනා. ලොව නතර වුනා. සිත පුරා පැතිරැණ
ගාන්තිය දැන් මගේ ගක්තියයි.’

ග්‍රෑම් නීරාග
හෛවත.